

महाराष्ट्र विधानसभा

दुसरे अधिवेशन, २०१९

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

घाटनांद्रा (जि.औरंगाबाद) प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रातील रिक्त जागा भरण्याबाबत

(१) २६४७३ (१७-०८-२०१५). श्री.संदीपानराव भुमरे (पैठण) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) घाटनांद्रा (जि.औरंगाबाद) प्राथमिक आरोग्य केंद्रातर्गत आमठाणांतर्गत येणाऱ्या १२ पैकी २ आरोग्य उपकेंद्रे वगळता इतर १० उपकेंद्रातील कर्मचाऱ्यांच्या रिक्त जागा आणि अपडाऊनमुळे लाखो रुपयांच्या इमारती वापराविना पडून असल्याचे माहे मे, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आरोग्य उपकेंद्रातील रिक्त पदे अद्यापपर्यंत न भरण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, सदरच्या रिक्त जागा केव्हापर्यंत भरण्यात येऊन ही उपकेंद्रे केव्हापर्यंत कार्यान्वित करण्यात येणार आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१३-०६-२०१९) :(१) नाही.

(२) व (३) वित्त विभागाच्या दि. १६ मे २०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये पदभरतीवर घालण्यात आलेले निर्बंध उठविण्यात आलेले असून जुन्या आकृतीबंधानुसार १०० टक्के पदभरती करण्यास प्रशासकीय विभागांना मान्यता देण्यात आली आहे. सदर शासन निर्णयानुसार पदभरतीची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

पुण्यातील खडकवासला ते पर्वती लष्कर जल केंद्रापर्यंतच्या

जलवाहिन्यातून पाण्याची गळती होत असल्याबाबत

(२) ३६३११ (२०-०१-२०१६). श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुण्यातील खडकवासला ते पर्वती या भागातील जुन्या व लष्कर जल केंद्रापर्यंत खुल्या जलवाहिन्यातून पाण्याची मोठ्या प्रमाणात गळती होत असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर पाणी गळतीची पाहणी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, पाहणीत काय आढळून आले व त्यानुसार ४० ते ५० वर्षांच्या जुन्या असलेल्या जलवाहिन्यांची दुरुस्ती तात्काळ करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (१७-०५-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे.

सदर जुन्या जलवाहिन्या महानगरपालिकेच्या ताब्यात असून महानगरपालिके कडून खडकवासाला धरण ते पर्वती जलकेंद्र दरम्यान ३०३० मी.मी. व्यासाची जलवाहिनी टाकण्यात आली आहे. त्यात सद्यःस्थित कोणत्याही प्रकारची गळती होत नाही. तसेच नवीन मुठा उजव्या कालव्याचा कि.मी. ० ते २८ हा भाग पुणे महानगरपालिकेच्या हद्दीतून जातो. या भागातील कामाची देखभाल दुरुस्तीची कामे करण्यात आलेली असून गळती थांबविण्यात आलेली आहे.

(२) होय.

(३) पाईपलाईन व्हॉल्व मधून दृश्य गळती झाल्यास तात्काळ दुरुस्ती करून गळती थांबविण्यात येते. भूमीगत गळतीची पाहणी करण्यासाठी विशिष्ट यंत्र व तंत्रज्ञानाची आवश्यकता असून महानगरपालिकेकडे अशी यंत्रणा नसल्याने भूमीगत गळतीची पाहणी करण्यात आलेली नाही.

पुणे महानगरपालिके मार्फत समान पाणी पुरवठा वाटप योजनेचा रक्कम रुपये २८१८ कोटी खर्चाचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्यात आलेला आहे. त्यास मुख्य सभेची मान्यता मिळालेली आहे. सदर प्रकल्पामध्ये पाण्याची गळती शोधणे, , दुरुस्तीकरणे, वॉटर ऑडिट करणे, हायड्रोलिक डिफेक्टमुधारून समान पाणीपुरवठा करणे, जलशुध्दीकरण केंद्राची वाढ करणे, ऑटोमायझेशन करणे, जुन्या ४० ते ५० वर्षांपूर्वीचा लाईन्स बंद करणे व त्या ठिकाणी नव्याने जलवाहिन्या टाकणे इत्यादी बाबींचा समावेश आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुरबाड (जि.ठाणे) तालुक्यातील तळेगाव, शिरसोनवाडा बंधान्याच्या दुरुस्तीसाठी निधी देण्याबाबत

(३) ६८३३७ (२७-०१-२०१७). श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.किसन कथारे

(मुरबाड) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुरबाड (जि.ठाणे) तालुक्यातील तळेगाव, शिरसोनवाडा बंधारा अतिवृष्टीमुळे सन २०११ साली फुटूनही त्याची पुर्नबांधणी करण्यात आली नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच परिसरात विकासकामे होत असताना सदर बंधारा दुरुस्त करण्याचे कारण काळु प्रकल्पाचे अधिकारी देत असल्याने सदर बंधान्याच्या दुरुस्तीस नकार देत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, तथापी सदर बंधारा दुरुस्त न झाल्यामुळे गेल्या ५ वर्षांपासून हजारो एकर शेती सिंचनाखाली येत नसल्याने शेतकऱ्यांचे आर्थिक नुकसान होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर बंधारा दुरुस्तीसाठी शासन निधी उपलब्ध करून देणार आहे काय व किती कालावधीत उपलब्ध करून देणार आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (१९-०३-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे अशंत: खरे आहे.

तथापी, शिरसोनवाडी (तळेगांव), ता.मुरबाड, जि.ठाणे सिंचन तलावाची पुर्नबांधणी करणेसंदर्भात माती धरणाचा काटछेद संकल्पित करून मिळण्यासाठी कवच व गाभा भरावाचे बाधीत व अबाधीत माती नमुन्याचे परिक्षण करून मिळण्यास अति. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, ठाणे यांनी दिनांक ०९/११/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये कार्यकारी अभियंता, मृदू अभियांत्रिकी विभाग, म.अ.सं. संस्था, नाशिक ४ यांना विनंती केली आहे.

(३) हे खरे नाही.

सदर सिंचन तलावाचे सिंचनक्षेत्र ६८.०० हेक्टर आहे. त्यावर सध्या सिंचन होत नाही.

(४) तलावाचा काटछेद मध्यवर्ती संकल्प चित्र संघटना (CDO) यांचेकडून संकल्पित करून मिळाल्यानंतर जिल्हा वार्षिक योजना सन २०१९-२० सर्वसाधारण ल.पा. तलाव या लेखाशिर्षा अंतर्गत प्राप्त होणाऱ्या निधीतून सदर कामाच्या अंदाजपत्रकास सक्षम स्तराव प्रशासकीय मंजूरी घेवून काम हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील मुलुंड पश्चिम, नाहूर व मागाठाणे येथील जमिनीवर निवासी व वाणिज्यिक बांधकाम करणाऱ्या मे.ओबेरॉय कन्स्ट्रक्शनने शासनाचे केलेले नुकसान

(४) ७३३८९ (२७-०१-२०१७). श्री.रुपेश म्हात्रे (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील मुलुंड पश्चिम, नाहूर व मागाठाणे येथील जमिनीवर निवासी व वाणिज्यिक बांधकाम करणाऱ्या मे. ओबेरॉय कन्स्ट्रक्शनने संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान बोरीवली यांच्याकडून इमारत बांधकामासाठी परवानगी प्राप्त करण्याच्या अगोदर कार्यकारी अभियंता (बांधकाम प्रस्ताव) पूर्व उपनगरे-२, मुंबई महानगरपालिका यांच्याकडून दिनांक २१ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास बांधकामपूर्व परवानगी (CC) प्राप्त करून बांधकामाच्या जागेत भुयारी कामे व तळमजल्यासाठी खोदकाम सपाटीकरणाची कामे बेकायदेशिररित्या सुरु केल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच सदर निवासी व वाणिज्यिक बांधकामाबाबत विकासकाने वन्य जीव संरक्षण अधिनियम, १९७२ मधील कलम २९, ३३ व ३५(६) व राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाची मान्यता न घेता

मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या दिनांक ४ डिसेंबर, २००६ रोजी दिलेल्या निर्णयाचा भंग केल्याने विकासाकांवर कायदेशिर गुन्हा न नोंदविता अप्पर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव) व मुख्य वनसंरक्षक, बोरीवली यांनी केलेल्या जाणीवपूर्वक दुर्लक्षामुळे शासनाचे कोट्यवधी रुपयांचे नुकसान झालेले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मे.ओबेरॉय स्कायसिटी, मागाठाणे येथील निवासी व वाणिज्यिक बांधकामे राष्ट्रीय उद्यानाच्या हद्दीपासून १० कि.मी. क्षेत्राचे आत येत असताना विकासाकाने संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानाची परवानगी न घेता काही अधिकाऱ्यांशी संगनमत करून पर्यावरण प्रमाणपत्र प्राप्त करून झाल्यानंतर दिनांक १६ डिसेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास मुख्य वनसंरक्षक, संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान यांच्याकडे इमारत बांधकामाची परवानगी मिळण्यासाठी प्रस्ताव सादर केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त सर्व प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार शासनाच्या कोट्यवधी रुपयांचे नुकसान करणाऱ्या विकासाकांवर व त्यांच्याशी संगनमत करून जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करणाऱ्या संबंधित अधिकारी/कर्मचारी यांच्यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (२५-०४-२०१९) : (१), (२), (३) व (४) भूखंड क्र. ४७५, ४७५/ १ ते ११ मौजे मुलुंड (प) आणि न.भु.क्रमांक ५४५, ५४६, ५४६/ १ ते २ मौजे नाहूर वर आराखडे दिनांक ०९.०१.२०१५ रोजी मंजूर झाले व आरंभ प्रमाणपत्र दिनांक २१.१०.२०१५ रोजी देण्यात आले. दुसरा प्रस्ताव भूखंड क्रमांक ५४३ मौजे नाहूर वर आराखडे दिनांक ०९.०१.२०१५ रोजी मंजूर झाले व सुधारीत आराखडे दिनांक ०६.०५.२०१५ रोजी व बांधकामास प्रारंभ प्रमाणपत्र दिनांक ०३.०७.२०१५ रोजी बृहन्मुंबई महानगरपालिकाद्वारे देण्यात आले.

दिनांक ०५.०४.२०१६ रोजी आयोजित राज्य वन्यजीव मंडळाच्या ११ व्या बैठकीत मे.ओबेरॉय कन्स्ट्रक्शन लिमिटेड यांच्या व्यापारी व निवासी बांधकामाच्या प्रस्तावांना काही अटी व शर्तीच्या अधिन राहून राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाकडे शिफारस करण्यास मान्यता प्रदान करण्यात आली. दिनांक ०३ जानेवारी, २०१७ रोजी आयोजित राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाच्या ४० व्या बैठकीत सदर प्रकल्प संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानाच्या पर्यावरण संवेदनशील क्षेत्राच्या बाहेर असल्यामुळे, सदर प्रकल्पांना राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाच्या मान्यतेची आवश्यकता नसल्याबाबत निर्णय घेण्यात आला आहे.

राज्य वन्यजीव मंडळाच्या ९, १०, ११ व १२ व्या बैठकांमध्ये राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाकडे शिफारस करण्यात आलेल्या, संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानापासून १० कि.मी. चे आत येणाऱ्या पण पर्यावरण संवेदनशील क्षेत्राच्या बाहेर असलेल्या प्रकल्पांना प्रस्तावित विकास कामाचे अंदाजीत खर्चाच्या १ % रक्कम किंवा रु. १ कोटी (यापैकी जी अधिक असेल ती) प्रकल्प यंत्रणेकडून संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान, बोरीवली यांचेकडे जमा करण्याचा निर्णय दिनांक ३१.०१.२०१८ रोजी आयोजित राज्य वन्यजीव मंडळाच्या १३ व्या बैठकीत घेण्यात आला आहे. तथापि उपरोक्त बांधकामाच्या जागेत भुयारी कामे व तळमजल्यासाठी खोदकाम सपाटीकरणाची कामे सुरु केल्याचे

माहे नोव्हेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले असल्यास संबंधित विकासकावर कायदेशीर कार्यवाही करण्याबाबत जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर जिल्हा, मुंबई यांना कळविण्यात आले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

शहापूर (जि.ठाणे) तालुक्यातील ग्रामपंचायतीमधील ग्रामसेवकाच्या गैरवर्तनाबाबत

(५) ७३९९२ (१९-०४-२०१७). श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.मकरंद जाधव-पाटील (वाई), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.बळीराम सिरसकार (बाळापूर), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.राहुल मोटे (परांडा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शहापूर (जि.ठाणे) तालुक्यात ११० ग्रामपंचायती असून ९८ ग्रामसेवक आहेत मात्र त्यापैकी बरेच ग्रामसेवक मुख्यालयी उपस्थित राहत नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, त्यानुसार संबंधित ग्रामसेवकांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (२५-०५-२०१९) : (१), (२) व (३) पंचायत समिती शहापूर गटात एकुण ११० ग्रामपंचायती असून ९८ ग्रामसेवक कार्यरत आहेत. दि. ५.१.२०१७ च्या आढावा सभेत स्वच्छ भारत अभियानांतर्गत हगणदारीमुक्त कामाचा आढावा घेत असताना मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना ८४ ग्रामसेवक मुख्यालयी रहात नसल्याचे निदर्शनास आले. त्या ८४ ग्रामसेवकाचा दि.५.१.२०१७ पासून घरभाडे भत्ता बंद करण्यात आला.

मार्च २०१७ अखेर स्वच्छ भारत मिशन अंतर्गत कामे पूर्ण झाल्यावर मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा स्तरीय खातेप्रमुख, सनियंत्रण व मुल्यामापन अधिकारी व ग्रामपंचायत स्तरावरील क्षेत्रीय अधिकारी यांच्या ग्रामपंचायत भेटीच्या दरम्यान ग्रामसेवक मुख्यालयी रहात असल्याचे निदर्शनास आल्यामुळे बंद करण्यात आलेला घरभाडे भत्ता पुन्हा माहे एप्रिल २०१७ पासून सुरू करण्यात आलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

गडचिरोली जिल्ह्यात मग्यारोहयोच्या कामांमध्ये झालेला गैरव्यवहार

(६) ७५३६२ (१९-०४-२०१७). श्री.राजेश काशीवार (साकोली), श्री.कृष्णा गजबे (आरमोरी), श्री.विजय रहांगडाले (तिरोडा) : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गडचिरोली जिल्ह्यात वडसा वनविभागांतर्गत पुराडा, बेलगांव, मालेवाडा या वनपरीक्षेत्रामधील कुशल कामामध्ये सन २०१२ ते २०१५ या काळात रोजगार हमी योजनेत गैरव्यवहार प्रकरणाची फेरचौकशी उपविभागीय अधिकारी, कुरखेडा यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीमार्फत करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या चौकशी अहवालात मग्यारोहयोच्या कामांमध्ये अनियमितता असून रोख पुस्तकात रोखलेख्याच्या नोंदी योग्य रित्या घेतले नसल्याचे आक्षेप नमूद असून सदर प्रकरणी दोन्ही चौकशी अहवाल व इतर बाबींच्या आधारे वनपरिक्षेत्र अधिकाऱ्याविरुद्ध दोषारोप पत्र तयार करून विभागीय आयुक्तांकडे सादर करण्यात आला, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर अहवालानुसार तत्कालीन मुख्यवनसंरक्षक व वनपरिक्षेत्र अधिकारी यांच्यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (२७-०५-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) व (४) चौकशी अहवाल शासनाकडे प्राप्त झाला असून सदर अहवाल तपासण्याचे काम शासन स्तरावर सुरु आहे. तपासणीअंती संबंधित दोषी अधिकारी/कर्मचारी यांच्याविरुद्ध, महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम, १९७९ नुसार कारवाई करण्यात येईल.

मस्करवाडी व जाशी (ता.माण, जि.सातारा) येथे हुतात्मा जवानांच्या

स्मरणार्थ कमानी उभारण्याबाबत

(७) ८३१४३ (१८-०४-२०१७). श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) माण (जि.सातारा) तालुक्यातील मस्करवाडी येथील हुतात्मा जवान सुनिल सुर्यवंशी आणि जाशी येथील जवान चंद्रकांत गंलाडे यांच्या स्मरणार्थ त्यांच्या गावी कमानी उभारण्याचा निर्णय ग्रामपंचायतीने ग्रामस्थांच्या सूचनेनुसार ग्रामसभेत ठराव घेतला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या ग्रामसभेच्या ठरावाची प्रत व मागणीपत्र दिनांक १६ जून, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास मा.पालकमंत्री व मा.सहकार मंत्री यांना दिले असतानाही शासनाने अद्याप याबाबत कोणतीही कार्यवाही केलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने चौकशी करून निधी उपलब्ध करून हुतात्मा जवानांच्या गावात त्यांच्या स्मरणार्थ कमानी उभारण्यासह जवानांच्या पत्नींना शासकीय सेवेत सामावून घेण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१४-०६-२०१९) : (१) नाही, हे खरे नाही.

(२) नाही. या विभागाकडे कोणतेही निवेदन प्राप्त झाले नाही.

(३) हुतात्मा जवानांच्या स्मरणार्थ कमानी उभारण्याबाबतचा प्रस्ताव विभागाकडे प्राप्त झालेला नसल्याने प्रश्न उद्भवत नाही. तसेच, या विभागामार्फत कमानी उभारण्याबाबत निधी वितरित करण्यात येत नाही.

• सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.आरटीए-१०८२/३५०२/सीआर-१००/१६अ, दिनांक ०२ सप्टेंबर, १९८३ अन्वये, सैनिकी सेवेत मृत झालेल्या किंवा अपंगत्व येऊन त्यामुळे नोकरीसाठी अयोग्य झालेल्या माजी सैनिकांच्या कुटुंबातील फक्त एका व्यक्तीला त्यांच्या पसंती क्रमाने वर्ग-३ किंवा वर्ग-४ मधील १५ टक्के आरक्षित पदांपैकी उपलब्ध पदावर नियुक्तीची तरतूद आहे. त्यानुसार हुतात्मा जवानांच्या वासरांना शासन सेवेत नियुक्त केले जाते.

• हुतात्मा जवान श्री.सुर्यवंशी यांच्या पत्नीच्या नावाची नोंदणी जिल्हा सैनिकी मंडळ कार्यालय, सातारा येथे करण्यात आली आहे.

• शहीद जवान श्री.गलांडे यांच्या पत्नीने मुले लहान असल्याने सद्यःस्थितीत नोकरीसाठी असमर्थता दर्शविली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

साक्री आणि शिरपूर (जि.धुळे) तालुक्यातील आदिवासीबहुल भागात डॉ. ए.पी.जे. अब्दुल कलाम अमृत आहार योजनेच्या अंडी खरेदीत झालेला गैरव्यवहार

(८) ८४२०५ (१०-०५-२०१७). श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री) : सन्माननीय आदिवासी विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) साक्री आणि शिरपूर (जि.धुळे) या तालुक्यातील आदिवासीबहुल भागात राबविण्यात येत असलेल्या डॉ.ए.पी.जे. अब्दुल कलाम अमृत आहार योजनेतर्गत अंडी खरेदीमध्ये गैरव्यवहार झाल्याचा माहे फेब्रुवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणाची चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. विष्णू सावरा (१४-०६-२०१९) : (१), (२), (३) व (४) धुळे जिल्ह्यातील साक्री व शिरपूर तालुक्यात राबविण्यात येत असलेल्या भारतरत्न डॉ.ए.पी.जे अब्दुल कलाम अमृत आहार योजनेतर्गत अंडी खरेदीमध्ये झालेल्या अनियमितेबाबत संबंधित अधिकारी यांच्याविरुद्ध महिला व बालविकास विभागाकडून दि. ७ मार्च, २०१९ च्या जापनान्वये महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपिल) नियम १९७९ मधील नियम ८ खाली दोषारोपपत्र बजावून विभागीय चौकशी सुरु करण्यात आली आहे.

तसेच या प्रकरणातील प्रकल्प स्तरावरील १७ अंगणवाडी पर्यवेक्षिका यांना मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, धुळे यांनी त्यांच्या दि.०७.०९.२०१८ च्या आदेशान्वये सक्त ताकिद देण्यात आलेली आहे.

**मौजे चिखली (ता.गुहागर जि.रत्नागिरी) येथे डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर व
छत्रपती शिवाजी महाराज यांचे पुतळे उभारण्याबाबत**

(९) ८६०२६ (२४-०८-२०१७). श्री.भास्कर जाधव (गुहागर) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे चिखली (ता.गुहागर जि.रत्नागिरी) येथे डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर व छत्रपती शिवाजी महाराज यांचे पुतळे उभारण्यासंदर्भात स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांचेकडून दिनांक ११ जुलै, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास शासनाकडे पत्रव्यवहार करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यानुषंगाने सदर पुतळे उभारण्याबाबत शासनाने अद्यापपर्यंत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (२२-०४-२०१९) : (१), (२) व (३) दिनांक ११ जुलै, २०१६ रोजीचे पत्र प्राप्त झाले हे खरे आहे तथापि, असा कोणताही प्रस्ताव कोणत्याही संस्थेकडून जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी यांना प्राप्त झालेला नाही.

**पारोळा (जि.जळगांव) तालुक्यातील ग्रामसेवक, तलाठी व सिंचन
अभियंत्याने केलेला गैरकारभार**

(१०) ८९२७३ (१२-०८-२०१७). डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पारोळा (जि.जळगांव) तालुक्यात दिनांक ३० मे, २०१७ रोजी आमसभा घेण्यात आली असून यात प्रामुख्याने सिंचन, कृषी, रोहयो, जलयुक्त शिवार, घरकुल, पाणी टंचाई, पुरवठा, महसूल, विहिरी अनुदान आदि विषयांवर तक्रारी होऊन ग्रामसेवक, तलाठी व सिंचन अभियंत्याविरुद्ध ठराव नोंदविण्यात आलेले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व चौकशीत काय आढळून आले,

(३) असल्यास, त्यानुसार ग्रामसेवक, तलाठी व सिंचन अभियंत्यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (२८-०२-५०१९) : (१) नाही, पारोळा येथे दि.३० मे, २०१७ रोजी घेण्यात आलेल्या आमसभेत कोणत्याही अधिका-या विरुद्ध ठराव नोंदविण्यात आला नाही.

(२), (३), व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापूर जिल्ह्यातील बोगस डॉक्टरांबाबत

(११) १२८९४ (२१-०८-२०१७). श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहूवाडी), श्री.चंद्रदीप नरके (करवीर), श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर जिल्ह्यात सुमारे १२२ डॉक्टर बोगस असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय
- (२) असल्यास, सदर जिल्ह्यात इलेक्ट्रोहोमिओपॅथीची पदवी घेतलेल्या डॉक्टरांनी डॉंगराळ व दुर्गम भागात आपले दवाखाने स्थापल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार बोगस डॉक्टरांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (१४-०३-२०१९) : (१) हे अंशतः खरे असून, कोल्हापूर जिल्ह्यातील १५ बोगस डॉक्टरांच्या तक्रारी महाराष्ट्र कौन्सिल ऑफ इंडियन मेडिसीन यांच्या संकेत स्थळावर प्राप्त झाल्या आहेत.

- (२) होय हे खरे आहे.
- (३) यासंदर्भात १५ बोगस डॉक्टरांवर कारवाई करण्यासाठी महाराष्ट्र कौन्सिल ऑफ इंडियन मेडिसीन यांच्याकडून बोगस वैद्यकीय व्यवसायीक शोधून काढण्यासाठी शासनाने नेमलेल्या तालुका/ जिल्हा/महानगरपालिका व नगरपालिका स्तरावरील समितींना पत्रे पाठविली आहेत.
- (४) सन २०१७ मध्ये कोल्हापूर जिल्ह्यातील १० बोगस डॉक्टरांवर गुन्हे दाखल करण्यात आले असून, सर्व गुन्ह्यांचे दोषारोपपत्र मा.कोर्टांमध्ये दाखल करण्यात आलेले आहेत.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नाशिक जिल्हा परिषदेतील बांधकाम विभागाच्या दोनच्या लिपीकाने
कंत्राटदाराशी संगनमत करून कार्यारंभ आदेश दिल्याबाबत**

(१२) ९६२६६ (०६-०१-२०१८). श्रीमती सीमाताई हिरे (नाशिक पश्चिम) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नाशिक जिल्हा परिषदेच्या बांधकाम विभाग दोनच्या लिपीकाने पैसे घेऊन कंत्राटदारास परस्पर कार्यारंभ आदेश देण्याचे माहे ऑगस्ट, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या ठक्कर बाप्पा योजनेतर्गत वाजगाव व भिलवाड येथील रस्ते काँक्रीटीकरणाचे काम मंजूर करण्यात आले होते या कामाचे कार्यारंभ आदेश जिल्हा परिषदेतील बांधकाम विभागाच्या लिपीकाने परस्पर पैसे घेवून दिल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, संबंधित कर्मचा-यावर गुन्हा दाखल करणेबाबत मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांच्याकडे लोकप्रतिनिधींनी लेखी तक्रार केली होती, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर तक्रारींच्या अनुषंगाने उक्त प्रकरणाची चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार दोषी कर्मचा-यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (२२-०२-२०१९) : (१) नाही. ठक्कर बाप्पा योजनेतर्गत कार्यारंभ आदेशासंबंधात कोणतीही अनियमितता झालेली नाही.

(२) नाही.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

जिवती (जि.चंद्रपूर) तालुक्यातील पाटन गावात ११२ शौचालयाच्या निधीत झालेला अपहार

(१३) ९७३९६ (०६-०१-२०१८). डॉ.मिलिंद माने (नागपूर उत्तर), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जिवती (जि.चंद्रपूर) तालुक्यातील पाटन गावात ११२ शौचालयाकरीता दिलेल्या निधीचा अपहार झाल्याची तक्रार गावातील महिलांनी माहे सप्टेंबर २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान संबंधित पोलिस स्टेशनमध्ये दाखल केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २०१३-२०१४ आर्थिक वर्षात या गावातील ११२ शौचालयाकरीता निधीचे नियोजन करण्यात आले होते परंतु अधिकाऱ्यांच्या दुर्लक्षामुळे कंत्राटदारांनी निधीचा अपहार केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच कागदोपत्री प्रत्येक लाभार्थ्यांना ५१०० अनुदान देण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार संबंधित अधिकाऱ्यांवर व कंत्राटदारावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१४-०६-२०१९) : (१) होय हे खरे आहे

(२) अंशतः खरे आहे.

(३) हे खरे आहे

(४) होय.

या प्रकरणात जिल्हा परिषद प्रशासनाने चौकशी केली असता, निर्मल भारत अभियान योजनेतील १०८ शौचालयाची एकूण रक्कम रु. ५,५०,८००/- ची नोंद कॅशबुकात नोंद असूनसुद्धा लाभार्थ्यांना मिळाली नसल्याची तक्रार १७ लाभार्थ्यांनी विस्तार अधिकारी (जिवती) यांना प्रत्यक्ष चौकशीत सांगितले. सदर रक्कम तत्कालीन सरपंच व तत्कालीन सचिव यांनी स्वतःच्या उपयोगाकरिता वापरली असून यासाठी खोट्या दस्तऐवजांचा वापर केला आहे.

या प्रकरणात संबंधित ग्रामसेवक व सरपंच यांचेवर दिनांक ५.९.२०१७ च्या आदेशान्वये FIR दाखल करण्यात आला असून, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, चंद्रपूर यांनी त्यांच्या दिनांक ३०.११.२०१७ च्या आदेशान्वये ग्रामसेवकाला निलंबित केले आहे. त्याचप्रमाणे फेरफार झालेल्या एकूण रक्कम रुपये ५,५०,८००/- पैकी तत्कालीन सचिव यांच्या वेतनातून समप्रमाणात रुपये २,७५,४००/- एकूण ३६ समान हप्त्यात वसुली तसेच तत्कालीन सरपंचाकडून नियमानुसार विहित मार्गाने रक्कम रुपये २,७५,४००/- वसुली करून योग्य लेखाशिर्षात जमा करण्याबाबतचे आदेशही मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी त्यांच्या दि. ३०.११.२०१७ पत्रान्वये दिले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

तिसंगी (ता.पंढरपूर, जि.सोलापूर) येथील सरपंचाने केलेला गैरव्यवहार

(१४) १९०४३ (०६-०१-२०१८). श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) तिसंगी (ता.पंढरपूर, जि.सोलापूर) येथे मृत्यूनंतर वारसा हक्काने पत्नी, मुले, मुली या सर्वांची नावे लावणे आवश्यक असताना सरपंच, ग्रामसेवक, वारसापैकी एकाने संगनमत करून बनावट नोंद करून परस्पर जागा बळकविल्याचे माहे ऑक्टोबर मध्ये निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी माहितीच्या अधिकारात ही उपरोक्त माहिती देण्यास टाळाटाळ करणाऱ्या तत्कालीन ग्रामविकास अधिकारी, सरपंचाची चौकशी करून त्वरित अहवाल देण्याचे आदेश गटविकास अधिकारी, पंढरपूर यांनी दिले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार संबंधित दोषींवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१५-०६-२०१९) : (१) मौजे तिसंगी, ता. पंढरपूर येथील श्री. पांडूरंग रामचंद्र सप्ताळ हे दि. १५/०५/२००२ रोजी मयत झालेनंतर त्यांचा मोठा मुलगा श्री. आण्णासाहेब पांडूरंग सप्ताळ यांनी सरपंचाकडे दिलेल्या दि. २३/०७/२००२ रोजीच्या अर्जानुसार ग्रामपंचायत तिसंगीच्या आकारणी यादी (ग्रा.न.नं.८) मधील मालमत्ता क्र.१४८ च्या नोंदीमध्ये फेरफार करून मयताच्या नावांच्या जागी दि.२३/८/२००२ रोजी मयत यांची पत्नी चंद्रभागा पांडूरंग सप्ताळ यांचे नांव दाखल केलेले आहे. मयताची मुले व मुलगी यांची नावे दाखल केली नाहीत. याबाबत मयताचा मुलगा श्री. बाळासो पांडूरंग सप्ताळ यांनी सुमारे १५ वर्षांनंतर दि.६/९/२०१७ रोजी दिलेल्या तक्रार अर्जाच्या अनुषंगाने संबंधित कागदपत्रांची पहाणी केली असता, सदरच्या मालमत्ता क्र १४८ च्या नोंदीमध्ये उपरोक्त फेरफार करीत असताना सन २००२ मध्ये तत्कालीन संबंधित ग्रामसेवक व सरपंच यांनी काही चुका केलेल्या असल्याचे कागदोपत्री दिसून येते. तथापि, सदर जागा ही मयताची पत्नी श्रीम.

चंद्रभागा पांडूरंग सप्ताळ यांनी नोंदणीकृत खरेदी खत क्र. ३३३८/२००२ दि. २६/०८/२००२ द्वारे रु.३५,०००/- इतकी किंमत घेउन श्री. दत्तू मुकुंद धांडोरे यांना विकलेली आहे. त्यानुसार ग्रामपंचायत जिसंगीच्या आकारणी यादीमध्ये मालमत्ता क्र. १४८ या घरजागेचे मालक असलेले नाव रद्द करून त्या जागी श्री. दत्तू मुकुंद धांडोरे यांचे नाव दाखल करण्यात आले आहे. नांदणी कार्यालयामध्ये खरेदी खत हे मालमत्ता क्र. १४८ च्या उता-याशिवाय झालेले आहे. त्यामुळे चुकीच्या/बोगस उता-याच्या आधारे परस्पर जागा बळकावली आहे, असे नाही.

(२) हे खरे नाही.

सदर प्रकरणी श्री. बाळासो पांडूरंग सप्ताळ यांनी मागणी केलेली सर्व माहिती (कागदपत्रे) त्यांना ग्रामसेवक ग्रा.पं.तिसंगी यांनी दिलेली असून सदर प्रकरणी मागणी केलेली सर्व माहिती मिळालेली असल्याचे श्री.बाळासो सप्ताळ यांनी दि.३/४/२०१७ रोजी लिहून दिलेले आहे. तसेच दि. २०/७/१७ रोजी पंचायत समिती, पंढरपूर येथे श्री. सप्ताळ यांनी केलेल्या प्रथम अपिलिय अधिकारी यांच्याकडे केलेल्या अर्जाच्या सुनावणीवेळी त्यांनी मागणी केलेली इतर उर्वरित कागदपत्रे त्यांना विनामूल्य दिली आहेत.

(३) तक्रारदारांनी मागणी केलेली सर्व माहिती त्यांना दिलेली असलेमुळे व माहिती देणेस टाळाटाळ झालेली नसल्यामुळे त्याबाबत ग्रामविकास अधिकारी/ सरपंचाची चौकशी/ कारवाई करणेचा प्रश्न आलेला नाही. तथापि सदर घरजागा मिळकतीबाबत चुकीच्या पध्दतीने आकारणी यादीमधील नोंदीमध्ये फेरफार झालेले असल्याचे प्रथमदर्शनी दिसून येत असल्यामुळे संबंधितांची चौकशी करून योग्य ती कार्यवाही करणेत येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**महावितरण कंपनीकडून पुरविण्यात येणाऱ्या सेवांकरिता ग्रामपंचायतींना
फ्रॅन्चायझी म्हणून काम करणेबाबत**

(१५) १९८९४ (०६-०१-२०१८). श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ग्रामविकास विभागाने दिनांक २० ऑक्टोबर २०१६ रोजी शासन निर्णय काढून "महावितरण कंपनी" कडून पुरविण्यात येणाऱ्या सेवांकरिता ग्रामपंचायतींना फ्रॅन्चायझी म्हणून काम करण्याबाबतचा निर्णय घेण्यात आला होता, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त निर्णयाची कुठेही अंमलबजावणी झाली नसल्याने या शासनाच्या धोरणामुळे अनेक बेरोजगार युवकांना मिळणारे रोजगार उपलब्ध होऊ शकले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास,याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार ग्रामविकास विभागातील या निर्णयाची अंमलबजावणी तात्काळ करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१४-०६-२०१९) : (१) होय. हे खरे आहे.

ग्रामविकास विभागाच्या दि.२०.१०.२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील ३००० लोकसंख्येपर्यंतच्या ग्रामपंचायतींमध्ये ग्रामपंचायत स्तरावर ग्रामीण भागामध्ये महावितरण कंपनीमार्फत पुरविण्यात येणाऱ्या काही सेवांकरीता ग्रामपंचायतींनी "फ्रॅन्चायझी" म्हणून काम करण्याबाबत शासनाने निर्णय घेतला आहे.

(२) हे खरे नाही.

ग्रामविकास विभागाच्या दि.२०.१०.२०१६ च्या शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने विविध जिल्ह्यांमध्ये ८३२६ ग्रामपंचायतींमध्ये ग्रामविद्युत व्यवस्थापकाची नियुक्ती करण्यात आली आहे तसेच उर्वरित ग्रामपंचायतींमध्ये नियुक्तीची प्रक्रिया सुरू आहे.

(३) दि. २०/१०/२०१६ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये पात्र सर्व ग्रामपंचायतींमध्ये ग्रामविद्युत व्यवस्थापकाची नेमणूक करणेबाबत सर्व विभागीय आयुक्त व सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांना निर्देश देण्यात आले आहेत. त्यानुसार पात्र ग्रामपंचायतींमध्ये ग्रामविद्युत व्यवस्थापकाची नेमणूक करणेबाबतची कार्यवाही चालू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अहमदपूर (जि.लातूर) तालुक्यातील वडार वाडी साठवण तलावाचे काम
करण्यासाठी परवानगी देण्याबाबत**

(१६) १०१०१२ (२६-१२-२०१७). श्री.विनायकराव जाधव-पाटील (अहमदपूर) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लातूर जिल्ह्यातील अहमदपूर तालुक्यातील वडारवाडी साठवण तलावास सन २०१२ मध्ये मंजूरी मिळाली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वडारवाडी साठवण तलावाचे मंजूर असलेले काम रद्द करण्याच्या यादी मध्ये आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरचा साठवण तलाव अवर्षण प्रवण भागातील असल्यामुळे काम सुरू करण्याची लोकप्रतिनिधींनी मा.जलसंधारण मंत्री यांच्याकडे दिनांक ४ ऑक्टोबर, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर मागणीनुसार शासनाने सदरचा साठवण तलाव अवर्षण प्रवण भागातील काम सुरू करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (१९-०३-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, खरे आहे, सदर कामाचा समावेश महाराष्ट्र जलसंधारण महामंडळ, औरंगाबाद कार्यालयाने दि. १४.२०१४ पुर्वी प्रशासकीय मान्यता दिलेल्या परंतु प्रत्यक्ष काम सुरू झाले नसल्यामुळे स्थगित केलेच्या कामांच्या यादीमध्ये आहे.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) व (५) मा. आ. श्री. विनायकराव जाधव- पाटील विधानसभा सदस्य अहमदपुर यांचे पत्र दि. ०४.१०.२०१७ नुसार सदर योजनेची प्रशासकीय मान्यता रद्द न करण्याबाबत केलेली मागणीस अनुसरून व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र जलसंधारण महामंडळ, औरंगाबाद यांनी दि. ०६.०९.२०१८ च्या पत्रान्वये सदरील योजनेची स्थगिती उठविण्याबाबतचा ठराव पारीत केल्याचे कळविले आहे. योजनेचे काम सुरु करण्याच्या दृष्टीने नविन भुसंपादन कायद्यानुसार भुसंपादन प्रस्ताव सादर करण्यासाठी बाधित शेतक-यांचे संमती घेण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे. सध्या बहुतांशी शेतक-यांचे संमती पत्र घेण्यात आलेले आहेत. उर्वरीत शेतकरी हे उसतोड कामगार असल्याने उसतोडीसाठी बाहेरगावी गेलेले आहेत. त्यांच्या बरोबर संपर्क साधून संमती पत्र घेण्याची कार्यवाही क्षेत्रीय स्तरावर सुरु आहे.

औरंगाबाद जिल्हयातील अजिंठा अंधारी धरणात केवळ १५ टक्के

पाणीसाठी उपलब्ध असल्याबाबत

(१७) १०२६८९ (०२-०१-२०१८). श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद जिल्हयातील अजिंठयासह शिवना, मादणी, अमसरी, वाघेरा इ. गावांना पाणीपुरवठा करणा-या अजिंठा अंधारी धरणात केवळ १५ टक्के पाणीसाठी उपलब्ध असल्यामुळे या परिसरात भविष्यात तीव्र पाणी टंचाई निर्माण होण्याची शक्यता निर्माण झाली असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या धरणातून काही शेतकरी रात्री-अपरात्री अवैधरित्या पाणी उपसा करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास,याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार या धरणातील उपलब्ध पाणीसाठ्याचे नियोजन करण्यासह अवैध पाणी उपसा थांबविण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (१७-०५-२०१९) : (१) अजिंठा अंधारी धरणात दि. १५ ऑक्टोबर २०१७ रोजी १५.६८ टक्के पाणीसाठा उपलब्ध होता.

(२) होय.

(३) चौकशी करण्यात आली आहे. चौकशी नुसार धरणातील उपलब्ध पाणीसाठ्याचे नियोजन करण्यासह अवैध पाणी उपसा थांबविण्यासाठी महसून विभागाकडून संयुक्त पथक नेमण्यात आले असून त्यांचेकडून अवैध उपसा करणा-या मोटारी जप्त करण्यात आल्या आहेत. धरणाच्या परिसरातील विद्युत डी. पी. बंद करण्याचे पत्र महावितरणला देण्यात आले असून सदर डि. पी. बंद करण्यात आला आहे.

त्याचप्रमाणे पाणी वापराबाबत नियोजना प्रमाणे अंमलबजावणी व्हावी व पाण्याचा अनधिकृत उपसा होऊ नये यासाठी आवश्यक कार्यवाही करण्याबाबत तसेच या संदर्भात भरारी पथके नेमण्याबाबत दि. ३१/०८/२०१८ रोजी पत्र निर्गमित करून सर्व जिल्हाधिका-यांना सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कांदिवली (पूर्व) (मुंबई) संजय गांधी उद्यानाच्या टेकडीवर संरक्षक भिंत बांधण्यासाठी निधी देण्याबाबत

(१८) १०५३२० (३१-०३-२०१८). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कांदिवली (पूर्व) मुंबई येथील डोंगराळ भागातून पावसाळ्यात दरवर्षी मोठ्या प्रमाणात दगड, माती पाण्याच्या प्रवाहासह तेथील क्रांतीनगर घरांमध्ये जाऊन आर्थिक नुकसान होत असल्याने, टेकडीवर पाणी अडविण्यासाठी संरक्षक भिंत बांधण्याकरीता आवश्यक जिल्हा नियोजन विकास कार्यक्रम निधीतून मंजूर करण्याची मागणी लोकप्रतिनिधींनी मा.पालकमंत्री, मुंबई उपनगर जिल्हा यांना, दिनांक १८ जानेवारी, २०१८ रोजी दिलेल्या लेखी निवेदनाद्वारे केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, क्रांतीनगर येथील घरांचे नुकसान टाळून येथील नागरीकांना संरक्षण देण्यासाठी, टेकडीवरील वन विभागाच्या जागेत, संरक्षक भिंत बांधण्याकरीता, आवश्यक निधी मंजूर करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे,

(३) असल्यास, उक्त संरक्षक भिंतीच्या कामास माहे फेब्रुवारी, २०१८ अखेरपर्यंत शासनाने किती रुपये निधी मंजूर करून दिला आहे तसेच उक्त काम किती कालावधीत सुरु होवून पूर्ण होणे अपेक्षित आहे,

(४) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (२२-०४-२०१९) : (१) मा.पालकमंत्री, मुंबई उपनगर जिल्हा यांना "क्रांतीनगर" येथील डोंगराळ भागातून पावसाळ्यात दरवर्षी मोठ्या प्रमाणात दगड, माती पाण्याच्या प्रवाहासह परिसरात वाहन येऊन पूरपरिस्थिती निर्माण होते. येथे काही प्रमाणात संरक्षणभिंत व पावसाळी पाण्याचे नाले बांधणे गरजेचे आहे. त्याकीरता निधी उपलब्ध करून द्यावा या आशयाचे श्री. गजानन किर्तीकर, खासदार यांनी दिनांक २१.०१.२०१८ रोजी निवेदन दिले आहे.

(२) व (३) संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान बोरीवलीच्या व्यवस्थापन आराखड्यात सदर क्षेत्र पर्यावरण पुर्नस्थापना कार्यक्षेत्रात समाविष्ट असून या कामांमुळे वन्यप्राण्यांचे परिसर विकासासह पुर्नस्थापनेस मदत होणार असल्याने जल व मृदा संधारणाच्या कामांकरीता आवश्यक असलेला निधी वन विभागास उपलब्ध करून देण्याकरीता मुंबई महानरपालिकेला दिनांक ०३.०४.२०१८ रोजीच्या शासन पत्रान्वये विनंती करण्यात आली आहे.

सदर निधी वनविभागास उपलब्ध करून देणे शक्य नसल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिका, मुंबई यांनी कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**शिरोली ग्रामपंचायत (ता.हातकणंगले,जि. कोल्हापूर) हद्दीमधील असलेल्या
मटन मार्केटमुळे भटक्या कुत्र्यांच्या संख्येत वाढ झाल्याबाबत**

(१९) १०७०११ (१९-०४-२०१८). श्री.अमल महाडीक (कोल्हापूर दक्षिण) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शिरोली ग्रामपंचायत (ता.हातकणंगले,जिल्हा कोल्हापूर) हद्दीमधील असलेल्या मटन मार्केट मधील वाया जात असलेल्या मासांमुळे भटक्या कुत्र्यांच्या संख्येत वाढ झाली असल्याचे माहे जानेवारी, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या भटक्या कुत्र्यांची संख्या वाढू नये याकरीता सन २०११ मध्ये पशुसंवर्धन विभाग व ग्रामपंचायत शिरोलीमार्फत ५० कुत्र्यांचे निर्बिजीकरण करण्यात आले होते मात्र एका कुत्र्यामागे सुमारे रु.१०००/- खर्च असल्याने व ग्रामपंचायतीकडे निधीची तरतूद नसल्याने ही मोहिम अपूर्ण राहिली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या भटक्या कुत्र्यांचे निर्बिजीकरण करण्यासाठी लागणारे अनुदान ग्रामपंचायतीला देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१४-०६-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) भटक्या कुत्र्यांच्या संख्येवर नियंत्रण करण्यासाठी ग्रामपंचायत शिरोलीमार्फत सन २०१७ मध्ये ५० कुत्र्यांचे निर्बिजीकरण करण्यात आले. सन २०१७-१८ मध्ये जिल्हा परिषद, कोल्हापूर मार्फत स्वनिधीतून रु. ३.०० लक्ष इतकी तरतूद करून भटक्या व बेवारस कुत्र्यांचे निर्बिजीकरण करणे ही नाविन्यपूर्ण योजना राबवून मौ. अ. लाट तालुका शिरोळ, जिल्हा कोल्हापूर येथील १५३ गावठी व भटक्या कुत्र्यांचे निर्बिजीकरण करण्यात आले आहे. भटक्या व बेवारस कुत्र्यांचे निर्बिजीकरण करण्याच्या योजनेसाठी सन २०१८-१९ मध्ये जिल्हा परिषद, कोल्हापूर मार्फत स्वनिधीतून रु. ३.०० लक्ष इतकी तरतूद करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जिल्हा परिषदेच्या (जि.हिंगोली) प्राथमिक शाळांना देण्यात आलेल्या संगणकाचा

विद्यार्थ्यांना कोणताही लाभ मिळत नसल्याबाबत

(२०) ११२५४७ (०६-०४-२०१८). श्री.तानाजी मुटकले (हिंगोली) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) हिंगोली जिल्हा परिषदेच्या प्राथमिक शाळांना संगणक दिले असूनही तेथील गरजू विद्यार्थ्यांना तेथील कार्यरत असलेले शिक्षक व मुख्याध्यापक यांच्या हलगर्जीपणामुळे त्या संगणकाचा कोणताही लाभ मिळत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१७-०६-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सांगली जिल्हयातील शेतक-यांना योजनांसाठी आवश्यक निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत

(२१) ११४७८४ (०६-०४-२०१८). श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सांगली जिल्हयातील परिषदेतील कृषी विभागाला स्वीय निधी, विशेष घटक, बायोगॅस, पीक संरक्षण, यासाठी वर्षाला ३ कोटी ३४ लाखाचा निधी मिळत आहे मात्र अधिकारी-कर्मचारी यांचे वेतन, प्रवासभत्ते, कार्यालयीन खर्च इ. साठी वर्षाला ३ कोटी ८६ लाख रुपये खर्च होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, योजनांपेक्षा प्रशासकीय खर्च अधिक होत असल्याने शेतक-यांना योजनांसाठी निधी मिळत नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, प्रशासकीय खर्चाची चौकशी करून तो नियंत्रीत करण्यासह येथील शेतक-यांना योजनांसाठी आवश्यक निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (०२-०५-२०१९) : (१) होय.

(२) सदर योजनांवर आकृती बंधानुसार पदे मंजूर असून त्याप्रमाणे अधिकारी व कर्मचारी यांचे वेतन व भत्ते अदा केले जातात. तसेच योजनेसाठी प्राप्त अनुदानातुन योजनेवर खर्च केला जात असून शासनाकडील काही योजना स्टेट कृषि विभागाकडे वर्ग केल्याने कमी प्रमाणात खर्च होत आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील शाळा इमारतीच्या दुरुस्तीबाबत

(२२) ११६५८० (२०-०७-२०१८). श्री.वैभव नाईक (कुडाळ) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील शाळा इमारती दुरुस्तीसाठी जिल्हा परिषदेने ५ कोटी ५३ लाखाचा निधी मंजूर केला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, १ कोटी ५८ लाख रुपये दायित्व वगळून किती कोटी रुपये शाळा इमारतीच्या दुरुस्तीसाठी देण्यात येणार आहेत,
- (३) असल्यास, किती शाळांच्या इमारतींच्या दुरुस्तीचे काम सुरु करण्यात आले आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१४-०६-२०१९) : (१) होय, सन २०१७-१८ करीता रु.५,५३,३०,०२०/- इतका निधी नियतव्यय मंजूर करण्यात आला.

- (२) जिल्हा परिषद शाळा दुरुस्तीसाठी रु.३,९५,१८,०२०/- इतका निधी देण्यात येणार आहे.
- (३) शाळा दुरुस्तीच्या एकूण १३८ कामांना प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेली आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई-अहमदाबाद बुलेट ट्रेन प्रकल्पाबाबत

(२३) ११७४३२ (२९-०७-२०१८). श्री.मनोहर भोईर (उरण), श्री.प्रकाश सुर्वे (मागाठाणे) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई-अहमदाबाद बुलेट ट्रेन प्रकल्पाच्या उभारणीकरिता आवश्यक बाबींवर चर्चा करण्याकरिता दिनांक १६ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास मा.मुख्यमंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली मंत्रालयात बैठक घेण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मुंबई ते अहमदाबाद या प्रस्तावित बुलेट ट्रेनचा रस्ता पश्चिम उपनगरातून वसई-पालघर येथून जात असताना तो ठाणे-भिवंडी मार्ग बदलण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या बदलास भिवंडी तालुक्यातील शेतकऱ्यांनी तीव्र विरोध केला असून या बुलेट ट्रेनच्या मार्गासाठी जमीनी देण्यास त्यांनी नकार दिला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त बाबींवर कोणता निर्णय घेण्यात आला आहे व निर्णयानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (११-०३-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

- (२), (३) व (४) नाही.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**विदर्भातील गोसेखुर्द प्रकल्पाच्या कामात झालेल्या दिरंगाई व अनियमिततेमुळे
प्रकल्पाचा खर्च वाढल्याबाबत**

(२४) ११८५१९ (२०-०७-२०१८). श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम), डॉ.मिलिंद माने (नागपूर उत्तर) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) विदर्भातील गोसेखुर्द प्रकल्पाच्या कामात झालेल्या दिरंगाई व अनियमिततेमुळे गेल्या ३४ वर्षात प्रकल्पाचा खर्च तब्बल ५० पट वाढल्याबाबतची बाब माहे मार्च, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकल्पाची मुळ किंमत ३७२ कोटी रूपये असून त्यामधून २ लक्ष ५० हजार ८०० हेक्टर सिंचन क्षमता निर्माण होणे अपेक्षित असतांना ३४ वर्षात फक्त ५० हजार ३१७ म्हणजेच २० टक्के क्षेत्र सिंचनाखाली आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकल्पाची किंमत १८ हजार ४९४ कोटी २७ लाख रुपयांपर्यंत पोहचली असता त्यामधून फक्त ५० हजार ३१७ हेक्टर सिंचन क्षमता निर्माण झाली असून त्याचा सुध्दा पुर्णपणे वापर करण्यात आलेला नाही असा ही ठपका कॅगने ठेवला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या प्रकल्पाच्या कामाच्या किंमती भविष्यात आणखी वाढू नये त्याकरीता जलसिंचन विभागानी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (०६-०५-२०१९) : (१) अ) भूसंपादन, पुनर्वसन, वनजमीन संपादनातील अडचणी तसेच निधीची अपुरी उपलब्धता इत्यादी मुळे प्रकल्पाची कामे अपेक्षित गतीने पूर्ण करणे शक्य झाले नाही.

ब) भाववाढ, भूपादन व पूर्ववनजमीनीतील वाढ, संकल्पानातील वाढ इत्यादी विविध कारणांमुळे प्रकल्पाची मूळ प्रमा किंमत रू ३७२.२२ कोटी वरून सुप्रमा रू. १८,४९५ कोटी एवढी झाली आहे.

(२) जून-२०१८ पर्यंत प्रकल्पावर ७४,४५० हे. सिंचन क्षमता निर्माण झालेली आहे. यामध्ये प्रकल्पांतर्गत धरण, टेकेपार उपसा सिंचन योजना, आंभोरा उपसा सिंचन योजना पूर्ण झालेल्या असून नेरला उपसा सिंचन योजनेचे सिंचन सुरु झालेले आहे व मोखाबर्डी उपसा सिंचन योजनेचे सिंचन पूर्ण होण्याच्या अंतिम टप्प्यात आहे. तसेच डावा मुख्य कालवा व उजवा मुख्य कालव्या द्वारे सिंचन करण्यात येत आहे.

(३) गोसीखुर्द प्रकल्पावर जून-२०१८ पर्यंत ७४,४५० हे. सिंचन क्षमता निर्माण झाली असून २०१७-१८ या हंगामामध्ये ४७,७५० हे. प्रत्यक्ष सिंचन करण्यात आले आहे, प्रकल्प बांधकामाधीन असल्याने प्रकल्पात रब्बी सिंचन करण्यात आलेले नसल्यामुळे सिंचन क्षमता निर्मिती व प्रत्यक्ष सिंचन यामध्ये तफावत दिसत आहे.

(४) सदर प्रकल्प केंद्र शासन अर्थसहाय्यित प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजनेत समाविष्ट करून प्रकल्पाचे उर्वरित काम समयबद्ध पध्दतीने पूर्ण करण्याचे नियोजन करणेत आले आहे. कामे वेळेत पूर्ण व्हावीत यासाठी खालीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आले आहेत.

- १) सरळखरेदीने भूसंपादन पध्दती सुरु केली.
- २) अभियांत्रिकी, प्रापण व बांधकाम(EPC) पध्दतीच्या निविदा काढल्या.
- ३) प्रकल्प व्यवस्थापन सल्लागाराची (PMC) नियुक्ती केली.
- ४) केंद्र शासन अंगीकृत नॅशनल बिल्डींग कन्स्ट्रक्शन कंपनी (NBCC) यांचे कडून कार्य करून घेणे.
- ५) संकल्पनासाठी सल्लागाराची नेमणूक करण्यात येत आहे.
- ६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**गैरव्यवहार करणाऱ्या ग्रामविकास अधिकाऱ्याकडे पुन्हा इन्सुली
ग्रामपंचायतीचा पदभार सोपवण्यात आल्याबाबत**

(२५) ११९९१३ (२४-०७-२०१८). श्री.नारायण कुचे (बदनापूर), श्री.संतोष दानवे (भोकरदन), श्री.महेश चौधुले (भिवंडी पश्चिम) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील सावंतवाडी तालुक्यातील इन्सुली ग्रामपंचायतीच्या तत्कालीन ग्रामविकास अधिकाऱ्यांनी मागासवर्गासाठी पात्र निधीतून २ लाख ६५ हजार रुपयांचा अपहार सन २०१५ मध्ये केला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर अपहाराचा आरोप असलेल्या ग्रामविकास अधिकाऱ्याकडे पुन्हा इन्सुली ग्रामपंचायतीचा पदभार सोपवण्यात आल्याचे माहे एप्रिल, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, त्यानुसार संबंधित अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (२८-०५-२०१९) : (१) नाही.

- (२) होय.
- (३) ग्रामपंचायत इन्सुली ता.सावंतवाडी येथे मिक्सर खरेदीच्या प्रक्रियेमध्ये अनियमितता केल्याने संबंधित ग्रामविकास अधिकारी यांची विभागीय चौकशी करण्यात आलेली आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

भावली धरणातील पाणी शहापूर तालुक्यातील (जि.औरंगाबाद)

११३ गावांना वळविण्याचा निर्णय रद्द करण्याबाबत

(२६) १२२३८७ (२४-०७-२०१८). श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.विजय वडेईवार (ब्रम्हपूरी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) औरंगाबाद जिल्ह्यातील गंगापूर, वैजापूर, कोपरगाव तालुक्यांसाठी राखीव असलेल्या भावली धरणातील पाणी शहापूर तालुक्यातील ११३ गावांना वळविण्याचा निर्णय शासनाने निर्णय घेतला असल्याचे दिनांक ६ मार्च, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या निर्णयाला स्थानिक लोकप्रतिनिधी व नागरिकांनी जिल्हाधिका-यांना निवेदन देऊन विरोध केला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदरील निर्णय मागे घेण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (१७-०५-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे.

जलसंपदा विभाग शासन निर्णय क्र. बिसिंआ २०१६/(५२८/१६) दि. २३/०३/२०१८ अन्वये भावली धरणातून ठाणे जिल्ह्यातील ९७ गावांच्या पाणी पुरवठा योजनेसाठी १२.६९ द.ल.घ.मी. पाणी मा. मंत्रीमंडळ उपसमितीच्या मान्यतेने आरक्षित करण्यात आले आहे.

(२) होय.

श्री.सुभाष झांबड, विधान परिषद सदस्य यांनी दि.५/३/२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये जिल्हाधिकारी औरंगाबाद यांना औरंगाबाद जिल्ह्यातील गंगापूर, वैजापूर, कोपरगाव तालुक्यांसाठी राखीव असलेल्या भावली धरणातील पाणी शहापूर तालुक्यातील ११३ गावांना वळविण्याचा निर्णय रद्द करण्यात यावा असे निवेदन दिले आहे. तसेच मराठवाडा अनुषेशनिर्मूलन आणि विकास मंचाकडूनही याबाबत २७/२/२०१८ रोजी निवेदन देण्यात आले आहे.

(३) हा निर्णय सक्षम स्तरावर व्यापक जनहितास्तव घेण्यात आला आहे.त्यामुळे फेरविचार करण्याची आवश्यकता नाही. तसेच याबाबत महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण येथे याचिका क्र. ५/२०१८ वर सुनावणी सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सांगली जिल्ह्यातील लांदेवाडी येथील गट नं. ८७ २० आर क्षेत्रामध्ये राहत असलेल्या
१० भटक्या जातीच्या कुटुंबांना रहिवाशी दाखले व अन्य सुविधा मिळण्याबाबत**

(२७) १२२७७३ (३०-०७-२०१८). श्री.शिवाजीराव नाईक (शिराळा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सांगली जिल्ह्यातील लांदेवाडी (ता.शिराळा) येथील गट नं. ८७ पैकी २० आर क्षेत्रामध्ये श्री. सर्जेराव हिंदूराव जाधव यांच्या मालकीच्या जमिनीवर श्री. सर्जेराव जाधव यांच्या सह भटक्या जातीची १० कुटुंबे मागील ८ वर्षांपासून पत्र्यांचे शेड बांधून ते राहत असून त्यांच्या या झोपडी वजा घरांची नोंद ग्रामपंचायतीने केली नसल्याने त्यांना पंतप्रधान आवास योजना किंवा शासनाच्या अन्य कोणत्याही योजनांचा लाभ मिळत नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास,जमिनीचे मालक श्री. सर्जेराव जाधव यांनी त्यांच्या सोबत राहणा-या १० कुटुंबातील ५० ते ५५ व्यक्तींची मतदान यादीमध्ये नोंद करण्यास त्यांना रहिवाशी दाखले देणे व शिधापत्रिका,

आधारकार्ड, बँक खाते इ. वर त्यांची नोंद करण्यास आपली कोणतीही हरकत नसल्याचे ग्रामसेवक/सरपंच यांना मुद्रांक कागदावर प्रमाणित करून दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी त्यांच्या दिनांक २२ मे, २०१८ रोजीच्या पत्रान्वये जिल्हाधिकारी, सांगली, उपविभागीय अधिकारी, इस्लामपूर, मा.तहसिलदार, शिराळा, मा.गटविकास अधिकारी, पंचायत समिती शिराळा कळविल्यानंतरही कोणतीही कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार सदर १० भटक्या जातीच्या कुटुंबांना रहिवाशी दाखले व अन्य सुविधा मिळण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१४-०६-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

सांगली जिल्ह्यामध्ये ग्रामपंचायत लांदेवाडी (ता. शिराळा) येथील श्री. सर्जेराव हिंदूराव जाधव यांच्या गट नं. ८७ पैकी २० आर मधील मालकीच्या जागेतील सर्व १० कुटुंबांच्या घराची नोंदणी ग्रामपंचायत नमुना नं. ८ या कर आकारणी नोंदवहीमध्ये ग्रा. पं. मासिक सभा दि. २७/०६/२०१८ मधील ठराव क्र. ५ अन्वये केलेली आहे. त्याचबरोबर दि. १५/०८/२०१८ रोजीच्या ग्रामसभेतील ठराव क्र. ४ नुसार १० लोकांची निवड प्रधानमंत्री आवास योजनेच्या "ड" यादीमध्ये करण्यात आलेली आहे.

(२) हे खरे नाही.

सदर कुटुंबातील सर्व पात्र ४५ व्यक्तींची नवीन मतदार नोंदणी फॉर्म नमुना नं. ६ हे आवश्यक त्या कागदपत्रांची पूर्तता करून तहसिलदार कार्यालयात सादर केलेले आहेत.

(३) हे खरे नाही.

स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांचेकडील दि.२२ मे, २०१८ रोजीच्या पत्रास अनुसरून जिल्हा परिषद, सांगली यांनी दि. २८/०५/२०१८ अन्वये ग्रामपंचायतीस उचित कार्यवाही करण्याबाबत कळविले आहे. ग्रामपंचायतीने त्यानुसार कार्यवाही केलेली आहे.

(४) सदर भटक्या जातीच्या १० कुटुंबातील सर्व व्यक्तींना ग्रामपंचायतीमार्फत रहिवाशी दाखले दि.१७/०७/२०१८, दि. २१/०७/२०१८, दि. २३/०७/२०१८ व दि. १०/०८/२०१८ रोजी देण्यात आलेले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्हा परिषदेच्या वतीने वैयक्तिक लाभाच्या योजनांचा लाभ मिळण्याबाबत

(२८) १२३०६० (३०-०७-२०१८). श्री.राहूल कुल (दोंड) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे जिल्हा परिषदेच्या वतीने वैयक्तिक लाभाच्या योजनांचा २०१७ - २०१८ या वर्षातील ७९५० पैकी ४२५६ इतक्याच म्हणजेच फक्त ५०% नागरिकांना लाभ मिळाला नसल्याचे माहिती दिनांक २२ मे, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार उर्वरित लाभार्थ्यांना या योजनेचा लाभ मिळवून देण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (०२-०५-२०१९) : (१) नाही. कृषी विभागामार्फत सन २०१७-१८ जिल्हा परिषद निधी अंतर्गत थेट लाभ हस्तांतरण धोरणानुसार वैयक्तिक लाभाच्या योजनांतर्गत उपलब्ध अनुदानाच्या अधिन एकूण ६८२४ लाभार्थ्यांची साहित्य खरेदी करणेसाठी निवड करण्यात आली होती. त्यापैकी ४५७५ लाभार्थ्यांनी साहित्याची खरेदी केली असून त्याची टक्केवारी ६७% इतकी आहे.

(२) उर्वरित लाभार्थ्यांनी वैयक्तिक अडचणीमुळे साहित्याची खरेदी केलेली नसल्याने डीबीटी धोरणानुसार लाभ देता आलेला नाही. सबब कार्यवाहीचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**उदगीर व जळकोट (जि.लातूर) तालुक्यातील डोंगरी व दुष्काळी भागात
जलयुक्त शिवार योजनेअंतर्गत तलावांची केलेली मागणी**

(२९) १२३६३९ (२३-०७-२०१८). डॉ.सुधाकर भालेराव (उदगीर) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उदगीर व जळकोट (जि.लातूर) हे तालूके डोंगरी व दुष्काळी भाग म्हणून ओळखले जात असल्याने या तालुक्यात जलयुक्त शिवार योजने अंतर्गत तलावाची मागणी केली असल्याचे माहे मे, २०१८ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर भागात जलयुक्त शिवार योजने अंतर्गत तलावाची मंजूरी देण्यासंदर्भात केलेल्या मागणीबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे काय,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (३०-०३-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) शासन निर्णय दि.०५ डिसेंबर, २०१४ अन्वये जलयुक्त शिवार अभियानांतर्गत घ्यावयाच्या कामात नविन तलाव बांधणे या कामाचा समावेश नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

भामा आसखेड प्रकल्पासाठी राखीव असे शेरे कमी करण्याबाबत

(३०) १२३८४८ (२०-०७-२०१८). श्री.बाबुराव पाचर्णे (शिरूर) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पुणे जिल्ह्यातील भामा आसखेड धरणातील सोडण्यात आलेले उन्हाळी आर्वतन दिनांक ६ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास प्रकल्पग्रत शेतकऱ्यांनी बंद पाडल्यामुळे या १०० प्रकल्पग्रस्तांवर चाकण पोलीस स्टेशन खेड (जि.पुणे) येथे दिनांक ७ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास गुन्हे दाखल केले, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच भामा आसखेड प्रकल्पाग्रस्ताचे पुनर्वसन व लाभ क्षेत्रातील हवेली तालुक्यातील जमीनीवर इतर अधिकारातील शिरे अद्यापपर्यंत काढण्यात आले नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास,भामा आसखेड प्रकल्पासाठी राखीव असे शिरे कमी करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास,विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (०४-०५-२०१९) : (१) होय.

(२) होय.

(३) पुणे जिल्ह्यातील प्रकल्पग्रस्तांचे पुनर्वसनामध्ये पर्यायी जमीनी वाटपाचे काम अद्याप पूर्ण झाले नसल्याने, लाभक्षेत्रातील राखीव शिरे कमी करण्याची कार्यवाही करता येणे शक्य नसल्याचे जिल्हाधिकारी, पुणे यांनी कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कृषीपंपाना विद्युत पुरवठा करण्यासाठी सौरउर्जेचा वापर करण्याच्या
उद्देशाने शेतकऱ्यांना सौरसंच देण्याबाबत**

(३१) १२३९९४ (३०-०७-२०१८). श्री.राहूल कुल (दोंड) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१)विजेची अनियमितता लक्षात घेता कृषीपंपाना विद्युत पुरवठा करण्यासाठी सौरउर्जेचा वापर करण्याच्या उद्देशाने शेतकऱ्यांना पुणे जिल्हा परिषदेच्या वतीने सौरसंच दिले जाणार असून त्यासाठी सुमारे २ कोटी रुपयांची तरतूद देखील करण्यात आली असल्याची माहिती दिनांक ४ एप्रिल, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२)असल्यास, उक्त योजनेतून अद्यापपर्यंत किती शेतकऱ्यांना सौरसंच देण्यात आले आहेत वा येणार आहेत,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (०३-०६-२०१९) : (१) नाही, अशा प्रकारची योजना कृषी विभाग, जिल्हा परिषद,पुणे यांचेमार्फत राबविण्यात येत नसल्यामुळे तरतूद करण्यात आलेली नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील विविध विभाग आणि जिल्हा परिषदांमधील पदे रिक्त असल्याबाबत

(३२) १२६४७८ (०५-१२-२०१८). श्री.अजय चौधरी (शिवडी), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), श्री.नसीम खान (कांदिवली), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), डॉ.राहूल पाटील (परभणी), श्री.प्रताप सरनाईक (ओवळा माजिवडा) : सन्माननीय वित्त मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात काही वर्षांपासून निवृत्त होणा-या शासकीय अधिकारी व कर्मचा-यांच्या जागी नोकर भरती न केल्यामुळे शासनाच्या विविध विभागांमध्ये काही खाती जिल्हा परिषदांमध्ये अशी सुमारे अडीच लाख पदे रिक्त असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे,हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, विविध विभागामध्ये आणि जिल्हा परिषदांमध्ये सुमारे अडीच लाख पदे रिक्त असून कंत्राटी अधिकाऱ्यांकडे २९ जिल्ह्यांचे आपत्तीनिवारणाचे काम देण्यात आल्याची बाब माहे सप्टेंबर, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच अनेक विभागात असलेल्या सर्व संवर्गात सुमारे सात लाख पदे मंजूर असून जिल्हा परिषदांमध्ये तीन लाख चौसष्ट हजार पदांना मान्यता असून गेल्या अनेक वर्षांपासून सदर पदे भरली गेली नाहीत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार सदर रिक्त पदे तात्काळ भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (१८-०६-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे. सन २०१७ अखेरच्या उपलब्ध आकडेवारीनुसार शासनाचे विविध विभाग व जिल्हा परिषदांमधील एकूण १०६१४६२ पदांपैकी १६५८४१ पदे रिक्त होती आवश्यकतेनुसार उपसमितीची मान्यता घेऊन पदे भरण्यात येतात.

(२) महाराष्ट्र राज्य आपत्ती व्यवस्थापन कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी प्रत्येक जिल्ह्याकरिता जिल्हा आपत्ती व्यवस्थापन अधिकारी आणि विभागीय स्तरावर प्रत्येक विभागासाठी विभागीय आपत्ती व्यवस्थापन समन्वयक ही कंत्राटी पदे सन २०१० मध्ये निर्माण करण्यात आली होती. महसूल व वन विभागाच्या दि. २/२/२०१९ च्या शासन निर्णयान्वये सदर पदे कायमस्वरूपी निर्माण करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

(३) व (४) सन २०१७ अखेरच्या उपलब्ध आकडेवारीनुसार शासनाचे विविध विभागांमध्ये ६९८३६३ व जिल्हा परिषदांमध्ये ३६३०९९ अशी एकूण १०६१४६२ पदे मंजूर पदे आहेत. वेतनावरील खर्च नियंत्रित ठेवण्याच्या दृष्टीने सर्व प्रशासकीय विभागांना त्यांच्या (खुद्द) व त्यांच्या नियंत्रणाखालील कार्यालयांच्या आस्थापनेवरील सर्व मंजूर पदांचा आढावा घेऊन तदसंबंधीच्या सुधारित आकृतीबंधास उच्चस्तरीय सचिव समितीची मान्यता घेणे आवश्यक ठरविण्यात आले आहे.

आढावा अंतिम झाल्यानंतरच रिक्त पदे भरावीत अशा सूचना आहेत. विविध विभागांच्या पदांच्या आवश्यकतेनुसार रिक्त पदे भरण्यास वित्त विभागाच्या दि. ९/६/२०१७च्या शासन निर्णयान्वये गठीत उपसमितीमार्फत मान्यता देण्यात येते. तसेच, शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुपटीने वाढविण्यासाठी त्यांना आवश्यक नागरी सुविधा व ग्रामीण भागात आवश्यक त्या पायाभूत सुविधा पुरविण्याकरिता विविध विभागातील सरळसेवेची रिक्त पदे भरण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नाशिक जिल्ह्यात पाझर तलावासाठी संपादित केलेल्या जमिनीचा
वाढीव मोबदला अदा करणेबाबत**

(३३) १२७४१३ (०४-१२-२०१८). श्रीमती सीमाताई हिरे (नाशिक पश्चिम) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नाशिक जिल्ह्यातील मौजे डोंगरेज, पिंपळकोठे (ता.बागलाण), नळवाडपाडा, साद्राळे, आशेवाडी, तळयाचापाडा, वरवंडी (ता.दिंडोर), कोहोर, पिंपळपाडा, कोपुर्ली, हरणगाव (ता.पेठ), कावनई (ता.इगतपुरी) तसेच कोटूंबी, ठाणापाडा (ता.त्रंबकेश्वर) या गावांत पाझर तलावाच्या कामांसाठी सन १९९७-१९९८ मध्ये जमिनी संपादित केलेल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहु जमिनीचा वाढीव मोबदला मिळावा अशी मागणी शेतकऱ्यांनी केलेली असून मा.न्यायालयाने देखिल तसे आदेश शासनास दिलेले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरचा मोबदला अदा करण्याची मागणी नाशिक (प) विभागाच्या लोकप्रतिनिधी यांनी शासनाकडे दिनांक १६ जून, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास निवेदनाव्दारे केलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, पाझर तलावासाठी संपादित केलेल्या जमिनीचा वाढीव मोबदला शेतकऱ्यांना अदा करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (३०-०३-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) राज्यातील जिल्हा परिषदांकडून मागणी करण्यात आलेल्या भूसंपादन प्रकरणांकरिता शासन निर्णय दिनांक २० फेब्रुवारी, २०१९ अन्वये निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. त्यानुसार जिल्हा परिषद (प.), नाशिक यांचेकडून प्राप्त मागणीच्या अनुषंगाने रु. ४.३८ कोटी निधीचे वितरण करण्यात आले आहे. त्यामध्ये प्रश्नात नमुद मौ. डोंगरेज, पिंपळकोठे, नळवाडपाडा, साद्राळे, आशेवाडी, तळयाचापाडा, वरवंडी, कावनई इ. पाझर तलावांचा अंतर्भाव असून, पा.त. कोहोर, पिंपळपाडा, कोपुर्ली, हरणगाव (ता. पेठ), कोटूंबी, ठाणापाडा (ता. त्रंबकेश्वर) इ. प्रकल्पांसाठी निधीची मागणी करण्यात आलेली नाही. त्याबाबत वर नमुद शासन निर्णयातील परि. ३ नुसार निधी उपलब्धतेसंदर्भात सन २०१८-१९ पासून जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण) अंतर्गत

राबवावयाच्या योजनांमध्ये अ.क्र. ४७ वर "ल.पा. योजनासाठी भूसंपादन" हि योजना समाविष्ट करण्यात आली असल्याने यापुढे सदर योजनेतून निधी स्त्रोत प्राप्त करून घेण्याबाबत आणि आर्थिक वर्ष अखेरिस जिल्हा नियोजन समिती अंतर्गत काही योजनांमध्ये अखर्चित राहणाऱ्या निधीचे पुनर्विनियोजन/ पुनर्वितरण करून न टाळता येणाऱ्या व न्यायालयीन प्रकरणे उद्भवलेल्या भूसंपादन प्रकरणांचे बांधिल दायित्व पुर्ण करण्याबाबत सुचना देण्यात आल्या आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

बळीराजा चेतना अभियानांतर्गत तरतूद असलेला निधी अन्यत्र वळविल्याबाबत

(३४) १२७५०६ (०६-१२-२०१८). श्री.बसवराज पाटील (औसा) : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांना दिलासा देण्यासाठी बळीराजा चेतना अभियानांतर्गत ग्रामसभांच्या माध्यमातून निश्चित करण्यात आलेल्या त्रस्त कुटुंबांना शेळी गटांचे वाटप करण्यासाठी जिल्हा परिषदेला उपलब्ध करून देण्यात आलेला निधी अन्यत्र वळविल्याचे दिनांक ३ ऑगस्ट २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, चालू वर्षात यासाठी जिल्हा परिषदेला ४ कोटी रुपयांचा निधी उपलब्ध करून शेळीगट वितरणासाठी पात्र कुटुंबाची यादीही निश्चित झाली असताना ऐनवेळी हा निधी इतरत्र वळविण्याचा ठराव घेण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ग्रामसभेमार्फत सर्वेक्षणाअंती निकष पूर्ण करणाऱ्या पात्र त्रस्त कुटुंबांना शेळीगट देण्याऐवजी त्या उद्देशासाठी तरतूद असलेला निधी अन्यत्र वळविल्यास या योजनेबाबत व पात्र त्रस्त कुटुंबाबाबत कोणते धोरण राबविण्यात येणार आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. महादेव जानकर (१६-०३-२०१९) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

बळीराजा चेतना अभियानांतर्गत एकूण प्राप्त निधीपैकी शिल्लक निधी रु.४.४६ कोटी काऊ क्लब योजनेकरिता वापर करण्याबाबत दि.३०.०७.२०१८ रोजी आयोजित जिल्हा नियोजन समितीच्या बैठकीमध्ये चर्चा करण्यात आलेली होती. परंतु सदरच्या एकूण निधीपैकी ५० टक्के निधी ४१७ लाभार्थी त्रस्त कुटुंबांसाठी ७५ टक्के अनुदानावर १० + १ शेळीगट वाटपाकरिता रु.२,२३,०१,५०१/- व ५० टक्के निधी काऊ क्लब या योजनेसाठी ठेवण्याचे दि.७.१२.२०१८ च्या (DPC) च्या सभेमध्ये ठरले होते. परंतु सदरचा ५० टक्के निधी काऊ क्लब योजनेकरिता अद्यापपर्यंत वर्ग केल्याचे दिसून येत नाही.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

सदर योजनेंतर्गत एकूण १,२४४ लाभार्थींना शेळी गट वाटप करण्याचे नियोजन आहे. त्यापैकी ३२० लाभार्थींना सन २०१७-१८ मध्ये योजनेचा लाभ देण्यात आलेला असून, दुस-या टप्प्यामध्ये ४८५ पात्र कुटुंबांची यादी निश्चित करण्यात आलेली आहे व त्यापैकी उपरोक्त प्रमाणे रु.२,२३,०१,५०१/- तरतूदीस अधिन राहून ४१७ लाभार्थींना बळीराजा चेतना अभियानांतर्गत ७५ टक्के अनुदानावर १०+१ शेळीगट वाटप करण्यात येणार आहे.

(३) बळीराजा चेतना अभियान या योजनेअंतर्गत पुढील टप्प्यात निधी प्राप्त होताच उर्वरीत लाभाध्यांना लाभ देण्यात येईल.

(४) बळीराजा चेतना अभियानांतर्गत एकूण प्राप्त निधी पैकी शिल्लक निधी रु.४.४६ कोटी निधीपैकी ५० टक्के रु.२.२३ कोटी मधून ४१७ लाभाध्यांना ७५ टक्के अनुदानावर १० + १ शेळीगत वाटप करण्यात येत आहेत.

नागरिकांना बँकेत स्वतंत्र टेबल सुरु करण्याबाबत

(३५) १२८०११ (०५-१२-२०१८). डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय नियोजन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) लोणार (जि.बुलढाणा) तालुक्यातील एका वृध्दांचा केवायसी नोंद करण्याकरिता लावलेल्या रांगेत प्रतीक्षा करीत उभे राहिल्याने दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास मृत्यू झाला, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या पार्श्वभूमिवर नागरिकांना बँकेने आत जागा देऊन त्यांच्यासाठी स्वतंत्र टेबल सुरु करावा अशी मागणी तहसिलदार यांच्याकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या मागणीनुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (१५-०५-२०१९) : (१) स्टेट बँक ऑफ इंडिया, शाखा लोणार येथील ऑगस्ट, २०१८ केवायसी करण्याकरिता आलेल्या ग्राहकांची वाढती गर्दी व बँकेतील अपुरी जागा यामुळे बँकेच्या बाहेरील बाजूने स्वतंत्र रांग लावण्यात आली होती. बँकेच्या आत व बाहेरील बाजूस बसण्याची व पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था पूर्वीपासूनच आहे. केवायसीसाठी स्वतंत्र टेबल डिसेंबर, २०१७ पासून चालू आहे. केवायसीसाठी आलेल्या ग्राहकांमध्ये कधीही चेंगराचेंगरी झालेली नाही. जिल्हाधिकारी, बुलढाणा यांचेकडून प्राप्त अहवालानुसार दिनांक ३१.८.२०१८ रोजी सदर शाखेत निराधार योजनेचे पैसे काढण्यासाठी मयत व्यक्ती श्री.निवृत्ती नामदेव इंगळे, वय वर्षे अंदाजे ६७, रा. देऊळगाव कुंडपाळ, ही वृध्द व्यक्ती रांगेत उभी असल्याने त्यांना त्रास होऊन मयत झाली. परंतु सदरील वृध्द व्यक्तीच्या नातेवाईकांनी मृतकाचे शव विच्छेदन न करता मृतदेह त्यांच्या ताब्यात देणेविषयी विनंती केली असल्याने मृतकाचे शव विच्छेदन करण्यात आले नाही. त्यामुळे सदरील वृध्द व्यक्तीचा मृत्यू कोणत्या कारणामुळे झाला हे स्पष्ट केले जाऊ शकत नाही.

(२) राष्ट्रीय समाज पक्ष यांचे दिनांक ३१.८.२०१८ रोजीचे तहसिलदार, लोणार यांना दिलेल्या निवेदनानुसार सदरील बँकेमध्ये केवायसी साठी स्वतंत्र टेबल सुरु करण्याची मागणी केली आहे.

(३) स्टेट बँक, लोणार व प्रबंधक, जिल्हा अग्रणी, बुलढाणा यांचे पत्रानुसार स्टेट बँक, शाखा लोणार यांनी नोव्हेंबर, २०१७ पासून केवायसी करण्यासाठी स्वतंत्र काउंटर चालू केला होता व नागरिकांसाठी बसण्याची व्यवस्था करण्यात आली होती. तसेच केवायसीसाठी प्रलंबित असलेल्या प्रचंड खात्यांची संख्या लक्षात घेता केवायसी चालू करण्यासाठी किंवा खाती चालू करण्यासाठी काही पर्यायी मार्ग असू शकतो काय याची विचारणा UIDAI व वरिष्ठांकडे करण्यात आली आहे.

ज्या शाखेत आधार केंद्र आहे तिथे स्वतंत्र टेबल आणि कर्मचारी नियुक्त केलेले आहेत. कोणतीही अप्रिय घटना घडू नये यासाठी सूचना देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

शासकीय सेवेतील मेगाभरतीला दिलेल्या स्थगितीमुळे उमेदवारांचे नुकसान होणार असल्याबाबत

(३६) १२८४२५ (०५-१२-२०१८). श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.राजेश टोपे (घनसावंगी), श्री.संदीप नाईक (ऐरोली), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्रीमती सुमन पाटील (तासगाव - कवठेमहाकाळ), श्री.प्रदीप नाईक (किनवट), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्री.मकरंद जाधव-पाटील (वाई), श्री.विजय भांबळे (जिंतूर), श्री.भाऊसाहेब पाटील - चिकटगांवकर (वैजापूर), श्री.संशाम जगताप (अहमदनगर शहर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.राहुल मोटे (परांडा), श्री.संजय कदम (दापोली), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.पंकज भुजबळ (नांदगाव), डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल), श्री.मधुसूदन केंद्रे (गंगाखेड), श्री.नरहरी झिरवाळ (दिंडोरी), श्रीमती संध्यादेवी देसाई-कुपेकर (चंदगड) : सन्माननीय वित्त मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात ७२ हजार शासकीय पदे दोन टप्प्यात भरण्यात येतील त्यापैकी पहिल्या टप्प्यात ३६ हजार पदे भरण्यात येतील व ही प्रक्रिया दिनांक १ ऑगस्ट २०१८ रोजी पासून भरण्यात येतील अशी घोषणा माहे मार्च २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आता मेगाभरतीवर शासनाने माहे ऑगस्ट २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान स्थगिती दिल्याने हजारो तरुण त्यांची वयोमर्यादा पार करणार असून ते शासकीय सेवेपासून वंचित राहणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यातील मागासवर्गीय बेरोजगार तरुणांनी त्यांना मिळणाऱ्या आरक्षणानुसार त्यांची पद भरती करावी अशी त्यांनी मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (२८-०५-२०१९) : (१) होय, शेतकऱ्यांचे उत्पन्न दुपटीने वाढविण्यासाठी त्यांना आवश्यक नागरी सुविधा व ग्रामीण भागात आवश्यक त्या पायाभूत सुविधा पुरविण्याकरीता विविध विभागातील सरळसेवेची पदे भरण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे व तदनुषंगाने आवश्यक शासन निर्णय दि.१६/०५/२०१८ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे.

(२) सन २०१८च्या महाराष्ट्र अधिनियम क्र. ६२, दि.३०/११/२०१८ अन्वये सामाजिक आणि शैक्षणिक दृष्ट्या मागास (एस.ई.बी.सी.) वर्गाकरीता १६ % आरक्षण देण्यात आले आहे. त्याविरुद्ध मा.उच्च न्यायालय, मुंबई येथे जनहित याचिका दाखल करण्यात आल्या आहेत. यासंदर्भात

मा.उच्च न्यायालयाने असे निदेश दिले आहेत की, सदर अधिनियमानुसार भरती प्रक्रिया सुरु ठेवता येईल मात्र संबंधित प्रकरणामधील पुढील आदेश होईपर्यंत नियुक्ती आदेश निर्गमित करण्याची कार्यवाही करता येणार नाही. त्यानुसार प्रक्रिया चालू आहेत.

(३) अशाप्रकारचे कोणतेही निवेदन / मागणी वित्त विभागात प्राप्त झाल्याचे दिसून आले नाही.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**श्रीगोंदा (जि.अहमदनगर) येथील कुकडी विभागीय कार्यालयातील
८०४ पदांपैकी ५९६ पदे रिक्त असल्याबाबत**

(३७) १२८७७९ (०६-१२-२०१८). श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) श्रीगोंदा (जि.अहमदनगर) येथील कुकडी विभागीय कार्यालयातील ८०४ पदांपैकी ५९६ पदे १ वर्षापासून रिक्त आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त पदे कोणत्या संवर्गातील आहेत व उक्त पदे रिक्त असल्यामुळे शेतकऱ्यांना शेतीसाठी पाणी मिळण्यास अडचणी निर्माण होत असल्याने त्यांच्या पिकांचे नुकसान होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास,याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार रिक्त पदे तात्काळ भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास,विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (२५-०५-२०१९) : (१) अंशतः खरे आहे.

कुकडी सिंचन मंडळ, पुणे अंतर्गत कुकडी पाटबंधारे विभाग क्रमांक २ मधील गट अ ते गट ड संवर्गातील ८७१ मंजूर पदांपैकी २१४ पदे कार्यरत असून ६५७ पदे रिक्त आहेत.

(संवर्ग निहाय रिक्त पदांची माहिती सोबत जोडली आहे.)

(२) अंशतः खरे आहे.

गट ब, गट क आणि गट ड मधील अनुक्रमे ५७ पैकी ३२ पदे, ६१७ पैकी ४८७ पदे आणि १९६ पैकी १३८ पदे याप्रमाणे पदे रिक्त आहेत.

सदर पदे रिक्त असल्याने पाणी वितरणामध्ये वहन कालावधी वाढणे, अनधिकृत पाणी वापर होणे, सिंचन विस्कळीत होणे, इत्यादी स्वरूपाच्या अडचणी निर्माण होत आहेत.

(३) होय.

यासाठी उपाययोजना म्हणून पाणी वापर संस्थांच्या सहाय्याने सिंचन व्यवस्थापनाची कामे करण्याच्या दृष्टीने कार्यवाही सुरु आहे.

वित्त विभागाच्या धोरणानुसार सद्यस्थितीत भरतीवर निर्बंध असल्याने सुधारीत आकृतीबंध तयार करण्याचे काम सुरु असून आकृतीबंध अंतिम झाल्यावर सिंचन व्यवस्थापनाची पदे प्राधान्याने भरण्याचे शासनाच्या विचाराधीन आहे.

गट ब (राजपत्रित) मधील रिक्त पदांबाबत मा. महाराष्ट्र लोक सेवा आयोगाकडे मागणी देखील करण्यात आली असून मा. महाराष्ट्र लोक सेवा आयोगाकडून उमेदवार उपलब्ध होताच प्राधान्याने भरती करण्याची बाब विचाराधीन आहे.

तसेच वित्त विभागाने दिनांक १६ मे, २०१८ च्या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार जलसंपदा विभागाच्या विद्यमान आकृतीबंधानुसार कनिष्ठ अभियंता (स्थापत्य) गट ब (अराजपत्रित) या संवर्गातील माहे डिसेंबर, २०१९ अखेर रिक्त होणारी एकूण १३०९ पदे योग्य पद्धतीचा वापर करून सरळसेवेने भरण्यास मुभा दिलेली आहे. त्यानुसार सदर रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही सध्या सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कुकडी सिंचन मंडळ, पुणे अंतर्गत कुकडी पाटबंधारे विभाग क्रमांक २ अधिनस्त रिक्त पदांचा तपशील.

अ.क्र.	पदनाम	पदे		
		मंजूर	कार्यरत	रिक्त
१	कार्यकारी अभियंता	१	१	०
२	उपविभागीय अधिकारी/ उप कार्यकारी अभियंता	९	६	३
३	कनिष्ठ अभियंता/ शाखा अभियंता/ सहायक अभियंता श्रेणी-२	४८	१९	२९
४	स्थापत्य अभियांत्रिकी सहायक	३७	१८	१९
५	विभागीय लेखापाल	१	०	१
६	प्रथम लिपिक	१	१	०
७	वरिष्ठ लिपिक	१३	६	७
८	कनिष्ठ लिपिक	२०	१९	१
९	टंकलेखक	११	११	०
१०	विभागीय भांडारपाल	१	१	०
११	सहायक भांडारपाल	१	०	१
१२	सहायक आरेखक	१	१	०
१३	अनुरेखक	९	२	७
१४	वाहन चालक	९	६	३
१५	वरिष्ठ दफतर कारकून	१	०	१
१६	दफतर कारकून	८३	११	७२
१७	कालवा निरीक्षक	२६४	३४	२३०
१८	मोजणीदार	१३२	१९	११३
१९	संदेशक	३३	१	३२

२०	नाईक	१	०	१
२१	चौकीदार	९	७	२
२२	शिपाई	५४	२१	३३
२३	कालवा टपाली	३३	९	२४
२४	कालवा चौकीदार	९९	३१	७८
एकूण		८७१	२१४	६५७

माण (जि.सातारा) तालुक्यातील उत्तरेकडील बिजवडी ते कारखेलपर्यंतच्या ३६ वंचित गावांना देण्यासह उरमोडीचे पाणी कायमस्वरूपी मिळण्याबाबत

(३८) १२९३०४ (०५-१२-२०१८). श्री.जयकुमार गोरे (माण) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) माण (जि.सातारा) तालुक्यातील उत्तरेकडील बिजवडी ते कारखेलपर्यंतच्या ३६ वंचित गावांना देण्यासह उरमोडीचे पाणी कायमस्वरूपी मिळण्याकरिता स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी निवेदनाद्वारे मा.जलसंपदा मंत्री यांच्याकडे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मा.मंत्री महोदयांनी सदरील वंचित गावांचा तात्काळ सर्व्हे करून कार्यवाही करण्याचे आदेश संबंधित अधिका-यांना दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, त्याअनुषंगाने जिहे-कठापूर योजनेचा लाभ माण तालुक्यातील उत्तरेकडील बिजवडी ते कारखेलपर्यंतच्या ३६ वंचित गावांना देण्यासह उरमोडीचे पाणी कायमस्वरूपी मिळण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (०४-०५-२०१९) : (१) होय.

(२) होय.

(३) याबाबत प्राथमिक सर्वेक्षण करण्यात आले आहे. तथापि जिहे-कठापूर उपसा सिंचन योजनेच्या प्रकल्प नियोजनानुसार ३.१७ टी.एम.सी. पाण्याचा वापर निश्चित झालेला आहे. सद्यःस्थितीत पाण्याची उपलब्धता नसल्याने या गावांना जिहे-कठापूर व उरमोडी प्रकल्पातून पाणी देता येणे शक्य नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही

निम्न पेढी प्रकल्पामुळे पुनर्वसित झालेल्या ५ गावाकरिता ५ शेतीपोच रस्ते करण्याबाबत

(३९) १२९९६१ (०६-१२-२०१८). श्री.रवि राणा (बडनेरा) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) निम्न पेढी प्रकल्पामुळे पुनर्वसित झालेल्या ५ गावाकरिता ५ शेतीपोच रस्ते (वहिवाटी रस्ते) देण्यात आलेले असून त्यांचे अंदाजपत्रके जिल्हाधिकारी कार्यालय मार्फत मंजूर झालेली आहेत, त्या रस्त्याचे नकाशे ग्रामपंचायत कार्यालयास माहितीकरिता सादर करण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय आहे,

(२) असल्यास, सदर रस्त्याची पाहणी केली आहे काय व त्यानुसार पुनर्वसित झालेल्या ५ गावाकरिता ५ शेतीपोच रस्ते तयार करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (०६-०५-२०१९) : (१) होय.

पुनर्वसित ५ गावांकरिता प्रस्तावित ५ शेतीपोच रस्त्यांपैकी १ मुरुम रस्ता (मौजे हातूणी) म.ग्रा.रो.ह.यो. अंतर्गत झालेला असून उर्वरित ४ गावांच्या शेतीपोच रस्त्यांच्या अंदाजपत्रकांना जिल्हाधिकारी, अमरावती यांनी प्रशासकीय मंजूरी दिलेली आहे. सदर ४ रस्त्यांची निविदा प्रक्रिया प्रगतीपथावर आहे. याबाबत नकाशांसह आवश्यक इतर माहितीबाबत संबंधित ग्रामपंचायत कार्यालयास क्षेत्रिय स्तरावरून अवगत करून देण्यात आले आहे.

(२) होय. वर नमूद केल्याप्रमाणे जलसंपदा विभागाकडून निविदा प्रक्रियेतील ४ रस्त्यांची क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांनी पाहणी केली असून उपरोक्त नमूद १ रस्त्याबाबत जिल्हा परिषद अमरावती यांच्या मार्फत महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजनेअंतर्गत काम प्रगतीपथावर आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

खाजगी रुग्णालयात मूत्रपिंड प्रत्यारोपण शस्त्रक्रियेसाठी लागणारे ना हरकत प्रमाणपत्रासंदर्भात

(४०) १२९७३ (०७-१२-२०१८). **श्री.प्रकाश सुर्वे (मागाठाणे) :** सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मूत्रपिंड प्रत्यारोपण शस्त्रक्रिया करण्याकरिता सर जे.जे. रुग्णालयाकडून लवकरात लवकर ना हरकत प्रमाणपत्र मिळवण्यासाठी रुग्णांच्या नातेवाईकांकडून दीड लाख रुपयांची मागणी करणा-या दोन व्यक्तींना दिनांक १ ऑक्टोबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने अटक केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व यात काय आढळून आले,

(३) असल्यास, याप्रकरणात दोषी असलेल्या संबंधितावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (१८-०३-२०१९) : (१) हे खरे आहे.

(२) श्री. तुषार सावरकर यांना लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने रु.८०,०००/- ची लाच स्वीकारतांना रंगेहाथ पकडले आहे. त्यामुळे श्री. तुषार सावरकर हे दोषी आढळून आले आहे.

(३) श्री. तुषार सावरकर यांना संचालनालयाच्या दि.४.१०.२०१८ च्या आदेशान्वये शासन सेवेतून निलंबित करण्यात आले असून त्यांच्याविरुद्ध मा.न्यायालयात अभियोग दाखल करण्याची कार्यवाही चालू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

ग्रामपंचायत अहिरे गावातर्गत (ता.हवेली, जि.पुणे) वाड्या-वस्त्यांचे जुने रस्ते कायमस्वरूपी बंद करण्यात येणार असल्याबाबत

(४१) १३१८६६ (१०-१२-२०१८). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ग्रामपंचायत अहिरे गावातर्गत (ता.हवेली, जि.पुणे) वाड्या-वस्त्यांचे जुने रस्ते कायमस्वरूपी बंद करण्यात येणार असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ग्रामपंचायत अहिरे गाव अंतर्गत वाड्या-वस्त्यांचे जुने रस्ते कायमस्वरूपी बंद करण्यात येणार असल्याचे पत्र एन.डी.ए. (राष्ट्रीय संरक्षण प्रबोधिनी, खडकवासला) यांचे मार्फत तहसिलदार, हवेली यांना देण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी चौकशी केली आहे काय व तदनुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (०१-०७-२०१९) : (१) व (२) सदर गावांचे रस्ते राष्ट्रीय संरक्षण प्रबोधिनीच्या हद्दीतून जात असल्याने सुरक्षेच्या कारणास्तव सदर रस्ते बंद करणे व या वाड्यांकरिता पर्यायी रस्ता उपलब्ध करून देण्याकरिता जिल्हाधिकारी कार्यालय, पुणे कार्यालयास राष्ट्रीय संरक्षण प्रबोधिनीकडून पत्र प्राप्त झाले आहे. तसेच, उपविभागीय अधिकारी, हवेली यांनी सदरचा रस्ता आज रोजी सुरु असल्याचे कळविले आहे.

(३) सदर विषयाबाबत जिल्हा परिषद, पुणे, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, पुणे महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, राष्ट्रीय संरक्षण अकादमी, संबंधित अहिरे ग्रामपंचायत, स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांची जिल्हाधिकारी कार्यालयात एकत्र बैठक आयोजित करून गावांचा रस्त्याचा प्रश्न कायम सोडविणेकामी नियमानुसार कार्यवाही करण्याची दक्षता घेत असल्याचे निवासी उप जिल्हाधिकारी कार्यालय, पुणे यांनी कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

परांडा (जि.उस्मानाबाद) तालुक्यातील सीना कोळेगाव धरणातर्गत संपादीत केलेल्या शेतजमिनीचा मोबदला शेतकऱ्यांना देण्याबाबत

(४२) १३२०५१ (०६-१२-२०१८). श्री.राहुल मोटे (परांडा) सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) परांडा (जि.उस्मानाबाद) तालुक्यातील सीना कोळेगाव धरणातर्गत संपादीत केलेल्या शेतकऱ्यांच्या शेतजमिनीचा वाढीव मोबदला न्यायालयीन आदेश देवूनसुद्धा अदयापर्यंत मिळालेला नसल्याचे स्थानिक लोकप्रतिनिधीनी मा.मुख्यमंत्री व मा.जलसंपदा मंत्री यांचेकडे दिनांक १६ ऑक्टोबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदनाद्वारे निदर्शनास आणून दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार शेतकऱ्यांना त्यांच्या जमिनीचा मोबदला तात्काळ मिळण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (०४-०५-२०१९) : (१) होय.

(२) सिना कोळेगाव प्रकल्पांतर्गत कलम १८ खालील मा. दिवाणी न्यायालय (व स्तर), परांडा येथे ७२२ भूसंदर्भ प्रकरणे व दरखास्ती सुरु आहेत. तसेच मा.उच्च न्यायालय, औरंगाबाद खंडपीठ येथे १५५ भूसंदर्भ प्रकरणे सुरु आहेत. सन २०१८-१९ साठी रु.९१.६५७४ कोटी मंजूर तरतूदीपैकी ७०% रु.६४.१६ कोटी निधी प्राप्त होवून, सर्व निधी खर्च झाला आहे. उर्वरित ३०% निधी अप्राप्त आहे. सन २०१८-१९ या वित्तीय वर्षातील खर्चासाठी नोव्हेंबर, २०१८ च्या अधिवेशनामध्ये पूरक अनुदान रु.२५ कोटी वाढीव निधी शासन जापन दि.१३/१२/२०१८ अन्वये मंजूर झाला आहे. परांडा तालुक्यातील सिना कोळेगाव प्रकल्पावरील महामंडळस्तरावर दि.३१/१२/२०१८ पर्यंत रु.५८.४५९८ कोटी दायित्व देणे बाकी आहे. सद्यःस्थितीत परांडा तालुक्यातील सिना कोळेगाव प्रकल्पातील संपादित भूसंदर्भ प्रकरणातील २१ प्रस्ताव महामंडळास प्राप्त झाले असून, अभिप्रायाची कार्यवाही प्रगतीत आहे. वरील वस्तुस्थिती विचारात घेता परांडा तालुक्यातील भूसंदर्भ प्रकरणामध्ये निधी उपलब्ध झाल्यावर संबंधित शेतकऱ्यांस/ अर्जदारांस मा. न्यायालयाच्या निर्णयानुसार वाटप करण्याचे नियोजन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही

जिंदालसह अन्य कंपन्यातील धरणग्रस्तांना नोकऱ्या मिळवून देण्याबाबत

(४३) १३२२६२ (०६-१२-२०१८). श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.सुनिल केदार (सावनेर), श्री.अमर काळे (आर्वी), श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा), श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर), प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली), श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.न्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) इगतपूरी (जि.नाशिक) तालुक्यातील मुकणे धरणातून स्थानिक कंपन्यांना पाणी परवानगी देतेवेळी मुकणे धरणग्रस्तांना कंपनीत ५ टक्के आरक्षण देण्याचा लेखी करार झाला आहे मात्र जिंदाल कंपनी व पाटबंधारे विभागाने कराराचे पालन न केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून येथील जिंदालसह अन्य कंपन्यातील धरणग्रस्तांना नोकऱ्या मिळवून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (१६-०४-२०१९) : (१) व (२) मुकणे जलाशयातून औद्योगिक प्रयोजनासाठी पाणी परवानगी देताना मुकणे धरणामुळे धरणग्रस्त/प्रकल्पग्रस्त झालेल्या व्यक्ती/ कुटुंबातील व्यक्तीला जिंदाल कंपनीस कामासाठी आवश्यक असणा-या अतांत्रिक कामगार/ कारकून/ शिपाई/ टंकलेखक इ. संवर्गातील पदाच्या कमीत-कमी ५% आरक्षण देण्याचा समावेश करारनाम्याच्या अटीमध्ये केला आहे. त्यानुसार जिंदाल कंपनीने ९ प्रकल्पग्रस्तांना नोकरीत समाविष्ट करून घेतल्याचे कळविले आहे. याबाबत कामगार आयुक्त, नाशिक, यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १३/०८/२०१८ रोजी बैठक घेण्यात आली.

जिंदाल व अन्य कंपन्यांकडून करारनाम्यातील अटीचे व शर्तीचे पालन करून घेणे व कार्यवाही करणे याबाबत कामगार आयुक्त यांचे अखत्यारीत असून याबाबत त्यांना मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, उत्तर महाराष्ट्र प्रदेश, नाशिक यांनी कळविले आहे.

- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्य जल अराखड्यामध्ये मृद व जलसंधारण विभागाकडील
प्रकल्पांचा समावेश करणेबाबत**

(४४) १३२८५२ (०५-१२-२०१८). श्री.प्रकाश आंबिटकर (राधानगरी) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्य जल अराखड्यामध्ये मृद व जलसंधारण विभागाकडील प्रकल्पांचा प्राधान्याने समावेश करण्याची मागणी लोकप्रतिनिधींनी मा.मुख्यमंत्री यांचेकडे दिनांक ५ सप्टेंबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदनाद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, मृद व जलसंधारण विभागास नवीन योजना सुरु करण्यास अडचणी निर्माण होत असून निधीची तरतूदही अपुरी पडत असल्यामुळे प्रकल्प अपूर्णावस्थेत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, राज्य जल अराखड्यामध्ये मृद व जलसंधारण विभागाकडील प्रकल्पांचा प्राधान्याने समावेश करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (१९-०३-२०१९) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय.

यासाठी शासनांतर्गत योजनांसाठी सन २०१९-२० करिता रु.४६३ कोटी व महामंडळांतर्गत योजनांसाठी रु.१४०० कोटी निधीची मागणी करण्यात आली आहे.

(३) शासन स्तरावर मृद व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई पत्र क्र.संकिर्ण-२०१८ / प्र.क्र.३०९/ जल-१ / दि.२६/१२/२०१८ अन्वये जलसंपदा विभागास जलसंधारण विभागाकडील प्रकल्पांचा समावेश करण्याच्या कार्यवाहीबाबत विनंती करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जळगाव जिल्ह्यातील शेळगाव बॅरेजमध्ये जलसाठा करणेबाबत

(४५) १३२८८० (०७-१२-२०१८). श्री.हरीभाऊ जावळे (रावेर) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जळगाव जिल्ह्यातील शेळगाव बॅरेजमध्ये माहे जुलै, २०१९ पर्यंत जलसाठा साठवण्याचे नियोजन करण्यात आलेले आहे,हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास,सदरील प्रकल्पात जलसाठा होण्याच्या दृष्टीने आवश्यक त्या पायाभूत कामांची पूर्तता शासनाने केली आहे काय,

(३) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (०३-०५-२०१९) : (१) ऑक्टोबर, २०१९ मध्ये शेळगांव प्रकल्पात पाणीसाठा करण्याचे नियोजन करण्यात येत आहे.

(२) बुडीत क्षेत्रातील बाधित होणाऱ्या पुलांची निविदा प्रक्रिया व बुडीत क्षेत्राचे भूसंपादन बाबत कार्यवाही क्षेत्रीय स्तरावर प्रगतीपथावर आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई शहर आणि उपनगरातील स्कुल व्हॅनमधून क्षमतेपेक्षा अधिक विद्यार्थ्यांची वाहतूक केली जात असल्याबाबत

(४६) १३३३०४ (१५-१२-२०१८). श्री.अब् आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई शहरासह उपनगरात विद्यार्थ्यांना शाळेत सोडण्यासाठी व घरी आणण्यासाठी ज्या स्कूल व्हान वापरल्या जातात त्यातून क्षमतेपेक्षा अधिक विद्यार्थ्यांची वाहतूक केली जात असल्याचे दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०१८ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वाहतूक केल्या जाणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे वय १२ वर्षांपेक्षा अधिक नसावे असे नियम असतांना ही नियमांचे उल्लंघन करून स्कुल व्हॅन चालक विद्यार्थ्यांची गाडीमधून असुरक्षित वाहतूक करित निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत वाहतूक पोलीस ते मा.मुख्यमंत्री पर्यंत तक्रारी दिलेली असून अद्यापपर्यंत कोणतीही कारवाई झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, त्यानुसार मुंबई शहरासह उपनगरात विद्यार्थ्यांची असुरक्षित वाहतूक करणाऱ्या स्कूल व्हॅन चालकांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (०८-०५-२०१९) : (१) ते (४) मुंबई शहरातील आणि उपनगरातील स्कूल व्हॅन मधून विद्यार्थ्यांची क्षमतेपेक्षा जास्त वाहतूक केली असून, अशा तक्रारी काही वेळेस प्राप्त होतात. अशा वाहतूक करणाऱ्या स्कूल व्हॅन ची मुंबई शहरातील आणि उपनगरातील प्रादेशिक परिवहन कार्यालयातील विशेष तपासणी पथकांद्वारे तपासणी केली जात आहे आणि दोषी आढळणाऱ्या वाहनांवर मोटार वाहन कायद्यांतर्गत कारवाई करण्यात येते. मुंबई शहर आणि उपनगरातील स्कूलव्हॅनमध्ये अवैधरीत्या क्षमतेपेक्षा अधिक विद्यार्थ्यांची वाहतूक करणाऱ्या स्कूल बसेसची नियमितपणे तपासणी करण्यात येते. मुंबई (मध्य/पश्चिम/पूर्व) प्रादेशिक परिवहन कार्यालये व बोरिवली उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालय यांनी केलेल्या कार्यवाही दरम्यान ३३५१ वाहने तपासण्यात आली असता ७९४ वाहने दोषी आढळून आलेली आहे. त्यापैकी १२९ वाहनांचे परवाने व १७१ वाहनांची अनुज्ञप्ती निलंबित करण्यात आलेली आहे. सदर कारवाईतून रु.८,७७,६८४/- इतका दंड वसूल करण्यात आलेला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

रत्नागिरी जिल्हा परिषद बांधकाम विभागात मोठ्या अधिकारी व कर्मचा-यांची पदे रिक्त असल्याबाबत

(४७) १३३४७१ (१०-१२-२०१८). श्री.राजन साळवी (राजापूर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी जिल्हा परिषद बांधकाम विभागात मोठ्या अधिकारी व कर्मचा-यांची पदे रिक्त असल्याचे नुकतेच माहे ऑगस्ट, २०१८ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त पदे रिक्त असल्यामुळे बांधकाम विभागाच्या फंडातून करावयाची कामांची पूर्तता होत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, बांधकाम विभागामध्ये मंजूर पंदापैकी १० रिक्त तर ६ कर्मचारी प्रतिनियुक्तीवर अन्य विभागात कामकाज करीत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त विभागात उपअभियंता संकल्पचित्र १, बांधकाम १, कनिष्ठ अभियंता १, वरिष्ठ सहायक १, कनिष्ठ सहायक ४, परिचर १ अशी पदे रिक्त आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, सदरची पदे तात्काळ भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१३-०६-२०१९) : (१),(२),(३) व (४) होय, हे खरे आहे.

(५) वित्त विभागाच्या दि.२५/०५/२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये पदभरतीवर निर्बंध घालण्यात आले होते. आता दि.१६/०५/२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये पदभरतीवरील निर्बंध काढून टाकल्याने त्याप्रमाणे जिल्हा परिषदेकडील गट-क संवर्गातील जिल्हा परिषद निहाय रिक्त पदे भरण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

अकोले (जि.अहमदनगर) येथील निळवंडे धरणाचे काम पूर्ण असून

देखील कालव्यांची कामे अपूर्णावस्थेत असल्याबाबत

(४८) १३३८१९ (३०-११-२०१८). श्रीमती स्नेहलता कोल्हे (कोपरगाव) सन्माननीय लाभक्षेत्र विकास विभाग मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोले (जि.अहमदनगर) येथील निळवंडे धरणाचे काम पूर्ण झालेले असून कालव्यांची कामे अद्यापपर्यंत अपूर्णावस्थेत आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर कालव्यांची कामे पूर्ण झाल्यास धरणक्षेत्रातील १८२ गावांना याचा लाभ होणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर कालव्यांची कामे तात्काळ पूर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (०४-०५-२०१९) : (१) होय.

(२) होय.

(३) उर्ध्व प्रवरा प्रकल्प (निळवंडे-२) ता. अकोले प्रकल्पास रु. २३६९.९५ कोटी इतक्या किंमतीस चतुर्थ सुधारित प्रशासकीय मान्यता दिनांक २१/०६/२०१७ रोजी प्रदान करण्यात आली आहे. सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षात रु. १५८.८३ कोटी अर्थ संकल्पीय तरतुद प्राप्त आहे. यामधे रु.७५.७४ कोटी नाबार्ड अंतर्गत तरतुद आहे.

श्री.साईबाबा संस्थान विश्वस्थ व्यवस्था, शिर्डी यांचेकडून रु. ५०० कोटी (बिनव्याजी परताव्याच्या बोलीवर) मिळण्याच्या प्रस्तावास शासनाने मंजूरी दिली आहे. त्यातील पहिला हप्ता लवकरच प्राप्त होणार असून उर्ध्व प्रवरा डाव्या व उजव्या कालव्यांची संपुर्ण लांबीतील मातीकामे व बांधकामे प्रगतीपथावर आहेत. अकोले तालुक्यातील दोन्ही मुख्य कालव्यांची सुरवातीच्या कि.मी. मधील कामांना बंदिस्त पाईप करण्याच्या मागणीसाठी शेतक-यांनी विरोध केला आहे. बंदिस्त पाईपच्या प्रस्ताव आर्थिक व तांत्रिक दृष्ट्या अयोग्य असल्याचे शासनास कळविण्यात आले आहे. तसेच अकोले तालुक्यातील दोन्ही मुख्य कालव्यांच्या पूर्ण लांबीतील कामांना गती देण्यासाठी पोलीस संरक्षण घेण्याची कार्यवाही करण्यात येत असून पुरेसे पोलीस संरक्षण मिळाल्यावर कामे वेगाने चालू करण्याचे नियोजन विभागामार्फत करण्यात आले आहे.

(४) कालवा कामास शेतकरी विरोध करीत असल्याने विलंब होत आहे.

**मुळशी (जि.पुणे) येथे रामनदीच्या हद्दीत भराव सह अनियमितपणे
बांधकाम प्रकल्प सुरु असल्याबाबत**

(४९) १३४७६६ (०७-१२-२०१८). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुळशी (जि.पुणे) येथे स्काय आय प्रकल्पांतर्गत रामनदीच्या हद्दीत भराव सह अनियमितपणे बांधकाम प्रकल्प सुरु निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, खडकवासला पाटबंधारे विभागाने दर्शविलेल्या हद्दीमध्ये व शासकीय आरक्षित क्षेत्रात भराव करून प्रकल्पाचे काम वेगाने सुरु आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, स्काय आय आयरिस प्राइम या बांधकाम व्यावसायिकाने सदर प्रकल्प उभारतांना महसूल, जलसंपदा, पर्यावरण व वन विभागाचे नियम डावलून कामे केली असून अनेक ठिकाणी नदीच्या प्रवाहावर बांधकाम करून रस्ते ही विकसित केले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार शासनाने संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (१६-०४-२०१९) : (१), (२) व (३) नाही.

(४) व (५) मौ. बावधन ता. मुळशी येथील स्काय आय या बांधकाम व्यावसायिकाने उभारलेल्या स्कास आय आयरिस प्राइम इमारतीची क्षेत्रीय पाहणी करण्यात आली असून या इमारती जलसंपदा विभागाने दर्शविलेल्या रामनदीच्या ब्ल्यू लाईन रेड लाईनच्या बाहेर असल्याने या प्रकरणाची चौकशी करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

लातूर जिल्ह्यातील पालकमंत्री शेत/पाणंद रस्ते योजनेंतर्गत मंजुरी प्रलंबित असल्याबाबत

(५०) १३४७७० (०४-१२-२०१८). श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण) : सन्माननीय रोजगार हमी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) लातूर,औसा,रेणापूर (जि.लातूर) तालुक्यातील शेतक-यांनी लोकसहभागातून मातीकाम केलेली रस्ते पालकमंत्री शेत/पाणंद रस्ते योजनेंतर्गत मजबुतीकरण करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधीनी उप विभागीय अधिकारी लातूर रेणापूर व औसा यांच्याकडे निवेदनाद्वारे सन २०१८ मध्ये अनेकवेळा मागणी केली असतानाही सदर रस्त्यांची कामे मंजुरीबाबत कोणतीही कार्यवाही झालेली नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, औसा रेणापूर लातूर तालुक्यात एकूण किती शेत व पाणंद रस्ते असून त्यापैकी किती रस्त्यांचे मातीकाम लोकसहभागातून करण्यात आलेले आहे,हे ही खरे आहे,
- (३) असल्यास, सदर मातीकाम झालेल्या रस्त्यांचे पालकमंत्री रस्ते/पाणंद रस्ते योजनेंतर्गत निधीतून वा मनरेगा अंतर्गत मजबुतीकरण करणेबाबत कार्यवाही प्रलंबित आहे,हे ही खरे आहे,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयकुमार रावल (०४-०४-२०१९) : (१) हे खरे नाही.

पालकमंत्री शेत/पाणंद रस्ते योजनेअंतर्गत लातूर तालुक्यातील ५२, रेणापूर तालुक्यातील ८७ व औसा तालुक्यातील १४ रस्त्यांची यादी मंजुरीकरीता सादर करण्यात आलेली आहे.

(२) लातूर तालुक्यातील ५२ रस्त्यांपैकी भाग-ब मध्ये एका रस्त्याचे अतिक्रमण मुक्त करून कच्चा रस्ता तयार करण्याचे काम प्राप्त झाले आहे. भाग-अ अंतर्गत उर्वरित ५१ रस्त्यांचे तसेच रेणापूर तालुक्यातील ८७ व औसा तालुक्यातील १४ शेत/पाणंद रस्त्यांचे मातीकाम लोकसहभागातून किंवा इतर योजनेतून करण्यात आलेले आहे.

(३) हे खरे नाही.

पालकमंत्री शेत/पाणंद रस्ते योजनेअंतर्गत फक्त भाग-ब शेत पाणंद रस्ता अतिक्रमण मुक्त करून कच्चा रस्ता तयार करणे या बाबीकरीता निधी उपलब्ध करून देण्यात आला असून मातीकाम झालेल्या रस्त्याबाबत शासन निर्णय दि.२७/०२/२०१८ नुसार कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

जितेंद्र भोळे
सचिव (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा.

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.